

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Zefektivnění výuky prostřednictvím projektu realizovaného v rámci Operačního programu
Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Streamlining training through a project implemented under the Operational Programme
Education for Competitiveness

Student: Michaela Kulhavá

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Bc. Monika Mynarzová, Ph.D.

Ostrava 2012

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra evropské integrace

Zadání bakalářské práce

Student: **Michaela Kulhavá**

Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6210R004 Eurospráva

Specializace: 02 Eurospráva

Téma: Zefektivnění výuky prostřednictvím projektu realizovaného v rámci
Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost
Streamlining Training Through a Project Implemented under the
Operational Programme Education for Competitiveness

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Politika hospodářské a sociální soudržnosti
3. Charakteristika projektu realizovaného v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost
4. Analýza a zhodnocení projektu
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 208 s. ISBN 978-80-7400-111-6.

EUROPEAN UNION – REGIONAL POLICY. *Cohesion policy 2007-13: Commentaries and official texts*. 1st ed. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2007. 164 s. ISBN 92-79-03805-2.

FIIALA, Petr a Markéta PITROVÁ. *Evropská unie*. 2. doplněné vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2009. 803 s. ISBN 978-80-7325-180-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

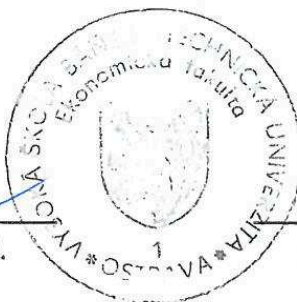
Vedoucí bakalářské práce: **Ing.Bc. Monika Mynarzová, Ph.D.**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 11.05.2012

prof. Ing. Karel Skokan, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Čestné prohlášení

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.“

Ostrava, 11. 5. 2012

.....

Michaela Kulhavá

Poděkování

Děkuji vedoucí mé bakalářské práce Ing. Bc. Monice Mynarzové, Ph. D., za odborný dohled a spolupráci. Dále pak děkuji Mgr. Kamilu Paloncymu, řediteli ZŠ U Kapličky 959, Orlová-Lutyně, za vstřícnost, ochotu a poskytnutí informací při psaní této práce.

OBSAH

1. ÚVOD	8
2. POLITIKA HOSPODÁŘSKÉ A SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOSTI.....	10
2.1 Principy fungování strukturální politiky.....	11
2.2 Cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti	12
2.3 Nástroje politiky hospodářské a sociální soudržnosti.....	14
2.3.1 Evropský fond pro regionální rozvoj	14
2.3.2 Evropský sociální fond	14
2.3.3 Fond soudržnosti	15
2.4 Iniciativy Společenství	15
2.5 Definování rozpočtu EU	16
2.6 Operační programy	17
2.7 Projekt.....	21
2.7.1 Sestavování projektů	21
3. CHARAKTERISTIKA PROJEKTU REALIZOVANÉHO V RÁMCI OPERAČNÍHO PROGRAMU VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST.....	24
3.1 Prioritní osy a oblasti podpory programu	27
3.1.1 Prioritní osa 1 - Počáteční vzdělávání.....	27
3.1.2 Prioritní osa 2 - Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj	28
3.1.3 Prioritní osa 3 - Další vzdělávání.....	30
3.1.4 Prioritní osa 4 – Systémový rámec celoživotního učení	31
3.1.5 Prioritní osa 5 - Technická pomoc	31
3.2 Popis školy.....	33
3.2.1 Charakteristika školy	34
3.2.2 Hospodaření školy	38
3.3 Popis projektu ZŠ U Kapličky 959, Orlová.....	40
3.3.1 Stručný obsah projektu	41

3.3.2 Cíl projektu	41
3.3.3 Cílová skupina	42
3.3.4 Realizované klíčové aktivity	42
3.3.5 Rozpočet projektu	43
4. ANALÝZA A ZHODNOCENÍ PROJEKTU	46
4.1 Analýza dotazníkového šetření.....	46
4.1.1 Dotazník pro pedagogy ZŠ U Kapličky 959, Orlová.....	47
4.1.2 Zhodnocení dotazníkového šetření	53
4.2 Rozhovor	54
5. ZÁVĚR	59
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	61
SEZNAM ZKRATEK.....	65
SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK	
SEZNAM GRAFŮ	
PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
SEZNAM PŘÍLOH	

1. ÚVOD

Evropská unie představuje významné integrační seskupení 27 států s téměř 500 milióny obyvatel. Česká republika se stala součástí tohoto seskupení 1. května 2004, a jako člen této unie získala možnost čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie. Finanční pomoci Evropské unie využívala Česká republika již před rokem 2004, kdy byla kandidátskou zemí a čerpala finanční prostředky z programů předvstupní pomoci kandidátským zemím.

Strukturální fondy Evropské unie jsou nástrojem regionální politiky, jejímž cílem je zmírnit regionální disparity členských zemí. V 80. letech 20. století došlo k reformě regionální politiky, a to tak, že spolu s částí sociální a zemědělské politiky byla integrována do tzv. politiky hospodářské a sociální soudržnosti.

Politika hospodářské a sociální soudržnosti je zaměřena na podporu celkového harmonického rozvoje regionů v Evropské unii a má za cíl zmírnit rozdíly v životní a ekonomické úrovni mezi zeměmi v rámci EU. K dosažení tohoto cíle slouží fondy EU, kdy finanční podpora z těchto fondů je rozdělována prostřednictvím tzv. operačních programů, které určují zaměření podpory pro daný region nebo sektor. Podmínkou pro získání finančních prostředků z fondů EU je zpracování projektu, který musí zahrnovat průběh celé akce, její přípravu, realizaci a dosažení cíle.

Teoretická část této bakalářské práce je věnována bližšímu popisu politiky hospodářské a sociální soudržnosti, jejím principům fungování, cílům a nástrojům sloužícím k jejímu dosažení. Dále jsou zde popsány iniciativy Společenství, rozpočet EU a operační programy EU, které jsou rozděleny mezi jednotlivé cíle.

Praktická část práce je pak zaměřena na charakteristiku Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, který je víceletým tematickým operačním programem s cílem rozvoje a posílení konkurenceschopnosti ekonomiky ČR prostřednictvím zkvalitnění a modernizace vzdělávání a zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji.

Globálním cílem OP VK v programovém období 2007-2013 je rozvoj vzdělanosti za účelem posílení konkurenceschopnosti ČR prostřednictvím modernizace systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji. Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost je rozdělen do pěti prioritních os, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.

V rámci praktické části předložené bakalářské práce je také vypracována charakteristika projektu „Škola pro žáky“, kdy tento projekt zpracovala ZŠ U Kapličky 959, Orlová, která byla žadatelem o podporu v rámci projektu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy „EU peníze školám“. Základní škola U Kapličky 959, Orlová, chce svým projektem dosáhnout zlepšení výuky, zvýšit účinnost práce s žáky, podporovat individuální přístup k jednotlivcům a snížit výskyt rizikového chování u svých žáků.

Cílem mé bakalářské práce je zhodnocení využití projektu „Škola pro žáky“, použití získaných finančních prostředků, zda došlo ke zlepšení stavu vzdělávání, zda bylo dosaženo zkvalitnění a zefektivnění výuky. Stěžejní metodou ke zjištění těchto informací byla metoda rozhovoru s ředitelem Základní školy U Kapličky 959, Orlová, a také metoda dotazníkového šetření. Data získaná dotazníkovým šetřením byla vyhodnocena pomocí analýzy.

2. POLITIKA HOSPODÁŘSKÉ A SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOSTI

Vstupem do Evropské unie získala Česká republika možnost čerpat finanční prostředky z fondů Evropské unie. Tato příležitost je atraktivní především pro méně bohaté země, které tak mohou částečně snížit svůj ekonomický rozdíl vůči bohatším členským zemím¹.

Politika hospodářské a sociální soudržnosti EU (nebo-li strukturální politika) se zaměřuje na podporu celkového harmonického rozvoje regionů v Evropské unii. Cílem je, aby se zmírnily rozdíly v životní a ekonomické úrovni mezi chudšími a bohatšími zeměmi EU. V nejširším slova smyslu se jedná o systém zvýhodňujících či prohibitivních opatření, která mocenské orgány uplatňují vůči jednotlivým částem ekonomiky. Ve většině evropských zemí je hlavním cílem regionální a strukturální politiky podporovat problémové regiony a pokusit se snižovat mezi jednotlivými regiony rozdíly. V případě regionální a sociální politiky jde o rozdíly regionální a sociálně-ekonomické².

Dále strukturální politika podporuje harmonický, vyvážený a udržitelný rozvoj ekonomických činností, vysokou úroveň zaměstnanosti, rovnost mezi muži a ženami, a vysokou úroveň ochrany a zlepšování životního prostředí. Někdy se též nazývá těmito pojmy - regionální politika či kohezní politika (politika soudržnosti)³.

Cíle a principy politiky hospodářské, sociální a územní soudržnosti jsou v praxi naplňovány prostřednictvím strukturálních fondů a dalších nástrojů.

Regionální politika Evropské unie je politikou koordinovanou, což znamená, že samotnou realizaci této politiky si členský stát vede sám. Ovšem koordinace a harmonizace už spadá do tzv. nadnárodní působnosti, tedy do působnosti orgánů Evropské unie⁴.

¹ MAREK, Dan a Michael BAUN. *Česká republika a Evropská unie*. 1. vyd. Brno: Barrister&Principal, 2010. 227s. ISBN 978-80-87029-89-3.

² KAŇA, Radomír. *Evropská unie A*. 2. vyd. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2008. 163 s. ISBN 978-80-248-1412-4.

³ BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 188s. ISBN 978-80-7400-111-6.

⁴ STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK. *Regionální politika a její nástroje*. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. 212s. ISBN 978-80-7367-588-2.

V 80. letech 20. století došlo k reformě regionální politiky, a to tak, že spolu s částí sociální a zemědělské politiky byla integrována do tzv. politiky hospodářské a sociální soudržnosti.

2.1 Principy fungování strukturální politiky

Strukturální politika je založena na několika principech, které se odrážejí v průběhu celého procesu poskytování pomoci. Mezi základní principy patří – princip programování, princip koncentrace, princip partnerství, princip doplňkovosti, princip monitorování a vyhodnocování. Kromě těchto pěti základních principů existují i principy doplňkové, např. princip solidarity či princip subsidiarity⁵.

Princip programování – kohezní pomoc je určena nejméně rozvinutým regionům, a to formou víceletých a víceoborových programů. Prostředky ze strukturálních fondů tak směřují na programy schválené Evropskou komisí, které jsou následně realizovány prostřednictvím konkrétních projektů.

Princip koncentrace – smyslem této zásady je soustředění co největšího objemu finančních prostředků do regionů s největšími problémy. Prostředky ze strukturálních fondů by měly přinést co největší užitek, neměly by být zbytečně rozdělovány na řadu drobných a méně výrazných akcí. Výhodou je vyšší efektivnost, přehlednější kontrola a monitorování.

Princip partnerství (komplementarity) – aby mohla být ze strany EU poskytnuta pomoc, je nutná aktivní spolupráce jak ze strany příjemce (ve všech fázích procesu, i na všech jeho úrovních), tak ze strany dalších subjektů jmenovaných členským státem. Na rozdělení pomoci se tak mají podílet hlavně samotní příjemci, pro něž jsou prostředky ze strukturálních fondů určeny⁶.

⁵ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Barrister&Principal, 2009. 215s. ISBN 978-80-87029-56-5.

⁶ EVROPSKÁ UNIE – REGIONÁLNÍ POLITIKA. *Politika soudržnosti 2007-2013: Poznámky a úřední texty*. 1. vyd. Lucembursko: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007. 160s. ISBN 92-79-03801-X.

Princip doplňkovosti (adicionality) – v případě tohoto principu jde především o spolufinancování schválených projektů, kdy prostředky poskytnuté ze zdrojů EU pouze doplňují a posilují prostředky příjemce pomoci. Smyslem této zásady je, aby členské státy využívaly poskytnuté prostředky co nejefektivněji, a aby se členský stát a jeho orgány finančně zapojili, a tak prokázali větší zodpovědnost při využívání poskytnutých prostředků.

Princip monitorování a vyhodnocování – spočívá v průběžném sledování a vyhodnocování, na kolik efektivní je využívání poskytnutých zdrojů, a to ve všech fázích procesu. Hodnocení se pak provádí předběžné a následné, a sleduje se jak hodnocení dopadů, tak realizace projektu a zhodnocení skutečného přínosu projektu.

Princip solidarity - nachází se ve Smlouvě o Evropské unii a vychází z předpokladu, že hospodářsky vyspělejší členské státy EU svými příspěvky do společného rozpočtu financují rozvoj ekonomicky méně rozvinutých členských států.

Princip subsidiarity - princip zakotvený v Maastrichtské smlouvě⁷ spočívající v tom, aby jednotlivé cíle byly plněny na co nejnížší úrovni rozhodování, pokud je možno toto plnění na dané úrovni uspokojivě zajistit⁸.

2.2 Cíle politiky hospodářské a sociální soudržnosti

Cíle pro programové období 2007-2013 jsou zakotveny v Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti. Jak vyplývá z obr. 2.1, jsou pro toto období vymezeny následující cíle:

Konvergence – slouží na podporu nejméně rozvinutých členských států a oblastí, kde HDP na osobu je nižší než 75 % průměru EU⁹ (v rámci České republiky se to týká všech regionů

⁷ Maastrichtská smlouva – Smlouva o Evropské unii, která byla 7. 2. 1992 podepsána v Maastrichtu a v platnost vstoupila 1. 11. 1993, a zavedla nové oblasti spolupráce členských zemí.

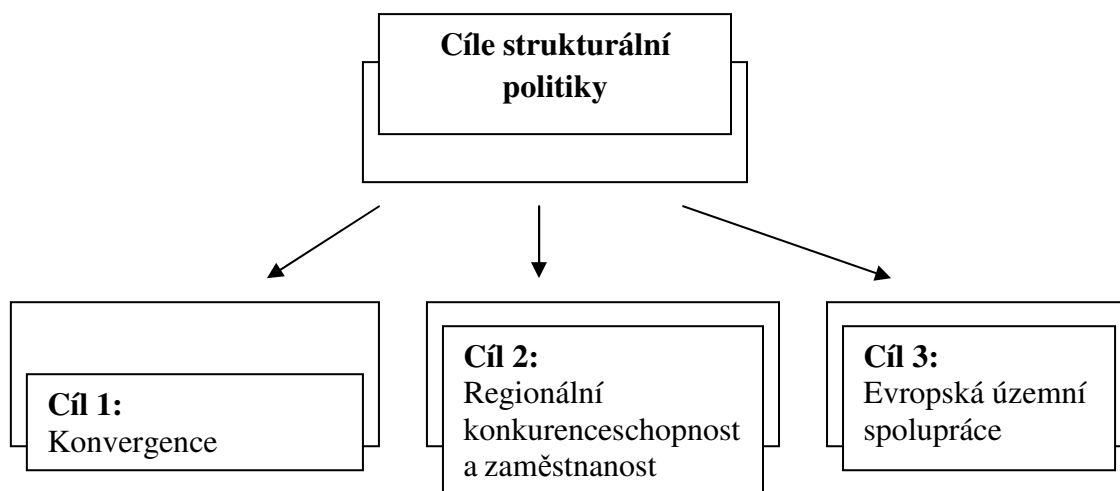
⁸ HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK. *Kohezní politika v širších souvislostech*. 1. vyd. Žilina: Georg, 2010. 216s. ISBN 978-80-89401-19-2.

s výjimkou hlavního města Prahy). Tento cíl usiluje o růst a tvorbu nových pracovních míst a finanční prostředky jsou určeny na rozvoj inovací, rozvoj znalostní společnosti, zlepšování adaptace na ekonomické a sociální změny, růst kvality životního prostředí, atd.¹⁰,

Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – cíl je zaměřen na posílení konkurenceschopnosti, atraktivnosti regionů a růst zaměstnanosti. Je určen pro regiony, které mají HDP na osobu vyšší než 75 % HDP průměru EU, a nespádají do cíle Konvergence. V rámci České republiky se to týká pouze hlavního města Prahy¹¹,

Evropská územní spolupráce - snaha o posílení „přeshraniční“ spolupráce prostřednictvím společných iniciativ (na místní úrovni) a prostřednictvím akcí souvisejících s prioritami Společenství (na nadnárodní úrovni)¹².

Obr. 2.1 – Cíle strukturální politiky

Zdroj: Vlastní zpracování

⁹ Evropská komise – *Regionální politika* [on-line]. 2012. [cit. 20. 4. 2012]. Dostupné z WWW: http://ec.europa.eu/regional_policy/glossary/convergence_objective_cs.htm

¹⁰ EUROPEAN UNION – REGIONAL POLICY. *Cohesion policy 2007-13: Commentaries and official texts*. 1st ed. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2007. 164s. ISBN 92-79-03805-2.

¹¹ PŘICHYSTAL, Aleš. *Programy a fondy Evropské unie*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola manažerské informatiky a ekonomiky, 2009. 95s. ISBN 978-80-86847-34-4.

¹² EUROPEAN UNION – REGIONAL POLICY. *Cohesion policy 2007-13: Commentaries and official texts*. 1st ed. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2007. 164s. ISBN 92-79-03805-2.

2.3 Nástroje politiky hospodářské a sociální soudržnosti

Hlavní nástroj realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti představují fondy Evropské unie. Prostředky z nich slouží ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony. Fondy pak zajišťují rozdělování těchto finančních prostředků¹³. Základní podmínkou, aby země získala finanční pomoc, je naplnění alespoň některého z právě aktuálních cílů politiky hospodářské a sociální soudržnosti.

Finanční podpora z fondů je rozdělována prostřednictvím tzv. operačních programů, které určují zaměření podpory pro daný region nebo sektor.

Evropská unie disponuje těmito fondy – strukturální fondy (Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond) a Fond soudržnosti.

2.3.1 Evropský fond pro regionální rozvoj

Tento fond byl založen roku 1974 (svou činnost započal 1. 1. 1975) a slouží jako základní nástroj regionální politiky. Podporuje projekty zaměřené na snižování a odstraňování regionálních nerovností, a na to má k dispozici největší objem prostředků ze společného rozpočtu. Tímto fondem jsou podporovány např. výstavby silnic a železnic, začínající podnikatelé, rekonstrukce kulturních památek, apod¹⁴.

2.3.2 Evropský sociální fond

Tento fond byl založen roku 1960 jako nástroj sociální politiky a slouží k podpoře neinvestičních projektů - např. boj s nezaměstnaností, rekvalifikace nezaměstnaných, rozvoj vzdělávacích programů, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, atp¹⁵.

¹³ Fondy Evropské unie [on-line]. 2012. [cit. 12. 3. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>

¹⁴ STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK. *Regionální politika a její nástroje*. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. 212s. ISBN 978-80-7367-588-2.

¹⁵ BUDÍK, Josef. *Evropské strukturální fondy a jejich využívání*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2009. 80s. ISBN 978-80-7408-014-2.

2.3.3 Fond soudržnosti

Fond založený Maastrichtskou smlouvou roku 1993, nazývaný také jako Kohezní fond, slouží jako nástroj k posílení hospodářské a sociální soudržnosti. Narozdíl od strukturálních fondů nepodporuje regiony, ale chudší státy a jejich investiční projekty se zaměřením na dopravní infrastrukturu většího rozsahu (dálnice a silnice I. třídy, železnice, vodní doprava, atd.) a ochranu životního prostředí¹⁶.

2.4 Iniciativy Společenství

Iniciativy Společenství jsou zvláštní programy zřízené Evropskou komisí k řešení specifických problémů dotýkajících se celého území EU, které doplňují jiné programy Evropského Společenství nebo usnadňují jejich realizaci.

V programovém období 2007-2013 byly zavedeny nové iniciativy Společenství, a to JASPERS, JEREMIE a JESSICA¹⁷.

JASPERS – jedná se o společnou pomoc při podpoře činností v oblasti životního prostředí, dopravy a energetických zdrojů. Iniciativa nabízí členským státům takové služby, které jim pomáhají zvýšit kvalitu předkládaných projektů. JASPERS je iniciativa zaměřená na velké projektové aktivity. Na financování se podílí Evropská komise a Evropská banka pro obnovu a rozvoj¹⁸.

JEREMIE – tato iniciativa představuje pomoc v oblasti přístupu k financím pro malé a střední podniky působící v regionech EU. Na financování se podílí Evropská komise, Evropská investiční banka a Evropský investiční fond.

¹⁶ BUDÍK, Josef. *Evropské strukturální fondy a jejich využívání*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2009. 80s. ISBN 978-80-7408-014-2.

¹⁷ KAŇA, Radomír. *Evropská unie A*. 2. vyd. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2008. 163 s. ISBN 978-80-248-1412-4.

¹⁸ BUSINESSINFO.CZ – *Portál pro podnikání a export* [on-line]. 2012. [cit. 20. 3. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/fondy-evropske-unie-a-politika/1000521/15931/?page=7>

JESSICA – podporuje projekty zaměřené na obnovu a rozvoj měst. Na financování se podílí Evropská komise, Evropská investiční banka a Evropská banka pro obnovu a rozvoj¹⁹.

2.5 Definování rozpočtu EU

Rozpočet EU byl vytvořen za účelem společného financování činností. Kompetence k jejich výkonu byly převedeny na úroveň EU prostřednictvím primární legislativy. Rozpočet Evropské unie má stranu příjmů (zdrojů) a výdajů, a musí být vždy sestavován jako vyrovnaný. Je nepřípustné, aby byl deficitní nebo přebytkový.

Na období 2007-2013 má Evropská unie k dispozici rozpočet ve výši 864 316 mil. EUR, což odpovídá 1,048 % HND EU²⁰.

Příjmy rozpočtu EU jsou tvořeny vlastními zdroji, které do společného rozpočtu vybírají a následně převádějí členské státy EU, a dále ostatními zdroji, kterými jsou např. tradiční vlastní zdroje (clo z obchodu se třetími zeměmi, clo uvalené na dovoz zemědělských produktů, dávky uvalené na cukr), zdroj z DPH a zdroj založený na HND členských zemí.

Výdaje rozpočtu EU pro období 2007-2013 jsou stanoveny finančním rámcem, který stanovuje závazné limity, jenž nesmí být v jednotlivých letech překročeny. Výdaje jsou rozděleny do 5 okruhů:

- udržitelný růst,
- ochrana a správné hospodaření s přírodními zdroji,
- občanství, svoboda, bezpečnost a právo,
- EU jako globální partner,
- administrativa²¹.

¹⁹ BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 188s. ISBN 978-80-7400-111-6.

²⁰ MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Barrister&Principal, 2009. 215s. ISBN 978-80-87029-56-5.

²¹ Euroskop.cz, Věcně o Evropě – *Rozpočet EU* [on-line]. 2012. [cit. 12. 3. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.euroskop.cz/8877/sekce/rozpocet-eu/>

2.6 Operační programy

Finanční prostředky z fondů Evropské unie lze čerpat prostřednictvím tzv. operačních programů. Operační program je oficiální dokument, který musí schválit Evropská komise. V tomto dokumentu je přesně uvedeno, na co všechno by měla být finanční podpora použita. Jednotlivé projekty se pak posuzují podle určitých parametrů vyplývajících z operačních programů²².

Každá členská země si dojednává s Evropskou komisí operační programy, které jsou mezistupněm mezi strukturálním fondem a konkrétním žadatelem o finanční podporu. Česká republika má vybráno 26 operačních programů, které vyžadují finanční podporu ze strukturálních fondů²³. Všechny 26 operačních programů je rozděleno mezi jednotlivé cíle strukturální politiky. Pod cíl Konvergence spadá 15 operačních programů, pod cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost 2 operační programy a pod cíl Evropská územní spolupráce bylo zařazeno 9 operačních programů.

Cíl Konvergence – v rámci tohoto cíle jsou operační programy rozděleny do dvou okruhů – tematické operační programy a regionální operační programy.

Regionální operační programy (pro regiony soudržnosti NUTS II²⁴) pokrývají několik tematických oblastí a jejich cílem je přispět k rozvoji jednotlivých regionů a zvýšit jejich konkurenceschopnost. Jsou rozděleny podle regionů soudržnosti ČR a za jejich řádnou realizaci je zodpovědná Regionální rada daného regionu soudržnosti. Všechny regionální operační programy jsou financovány z Evropského fondu regionálního rozvoje²⁵.

Mezi regionální operační programy patří:

- ROP NUTS II Severozápad,
- ROP NUTS II Moravskoslezsko,

²² MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Barrister&Principal, 2009. 215s. ISBN 978-80-87029-56-5.

²³ Fondy Evropské unie – *Programy 2007-2013* [on-line]. 2012. [cit. 12. 3. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013>

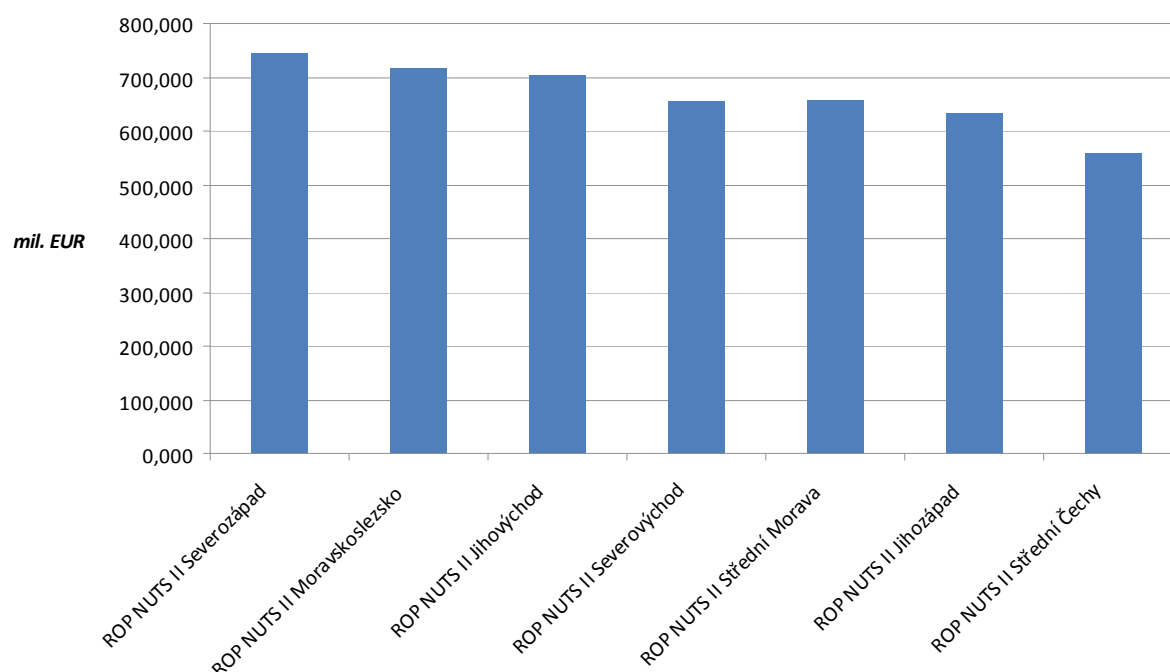
²⁴ NUTS II - Nomenklatura územních statistických jednotek na úrovni regionů.

²⁵ PŘICHYSTAL, Aleš. *Programy a fondy Evropské unie*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola manažerské informatiky a ekonomiky, 2009. 95s. ISBN 978-80-86847-34-4.

- ROP NUTS II Jihovýchod,
- ROP NUTS II Severovýchod,
- ROP NUTS II Střední Morava,
- ROP NUTS II Jihozápad,
- ROP NUTS II Střední Čechy²⁶.

Výše alokací finančních prostředků na jednotlivé regionální operační programy je znázorněna v grafu 2.1.

Graf 2.1 Alokace finančních prostředků z fondů EU pro ROP v ČR

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy>, vlastní zpracování

Tematické operační programy mají specifické tematické zaměření podle cílů, kterých mají dosáhnout. Jsou určeny pro celou Českou republiku s výjimkou hlavního města Prahy. Za jejich řádnou realizaci zodpovídá příslušné české ministerstvo, které specifikuje konkrétní podmínky projektové žádosti. Financování těchto programů je realizováno ze strukturálních fondů EU a Fondu soudržnosti²⁷.

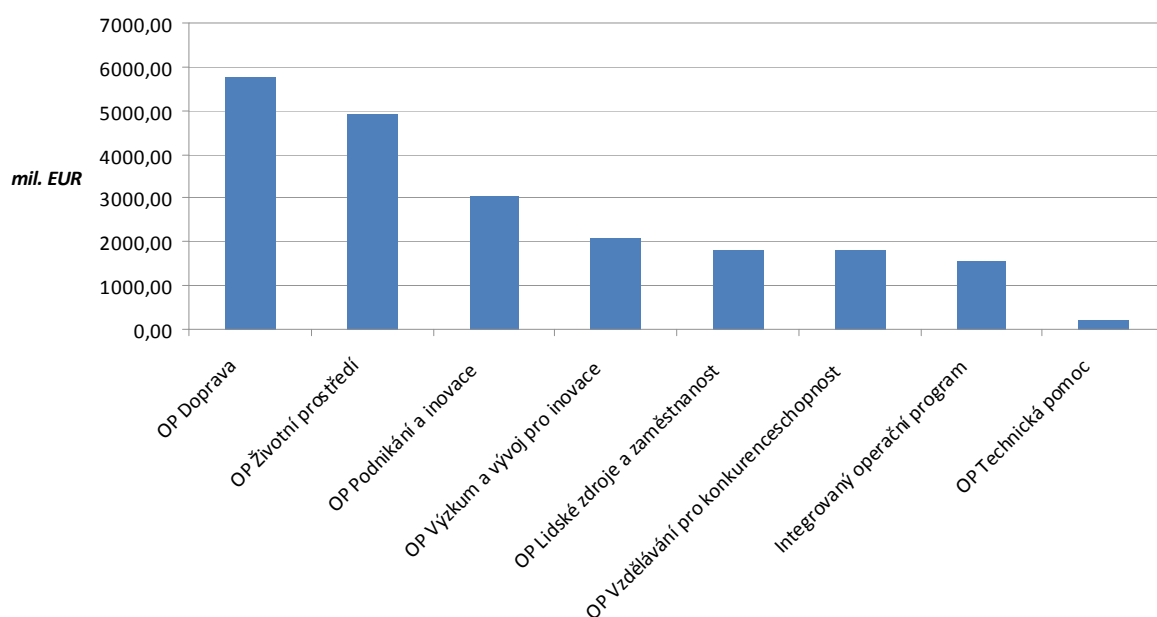
²⁶ Regionální poradenská agentura – *Průvodce světem grantů a dotací* [on-line]. 2012. [cit. 20. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.rpa.cz/Dotacni-programy/Evropske/Regionalni-operacni-programy.aspx>

Mezi tematické operační programy řadíme:

- OP Doprava,
- OP Životní prostředí,
- OP Podnikání a inovace,
- OP Výzkum a vývoj pro inovace,
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost,
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost,
- Integrovaný operační program,
- OP Technická pomoc²⁸.

Výše alokací finančních prostředků na jednotlivé tematické operační programy je znázorněna v grafu 2.2.

Graf 2.2 Alokace finančních prostředků z fondů EU pro TOP v ČR

Zdroj: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy>, vlastní zpracování

²⁷ PŘICHYSTAL, Aleš. *Programy a fondy Evropské unie*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola manažerské informatiky a ekonomiky, 2009. 95s. ISBN 978-80-86847-34-4.

²⁸ Regionální poradenská agentura – *Průvodce světem grantů a dotací* [on-line]. 2012. [cit. 20. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.rpa.cz/Dotacni-programy/Evropske/Tematicke-operacni-programy.aspx>

Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – cíl podporující oblasti, které nespadají pod první cíl politiky soudržnosti a v rámci celé České republiky se vztahuje pouze na hlavní město Prahu²⁹.

Řadíme zde:

- OP Praha Konkurenceschopnost,
- OP Praha Adaptabilita³⁰.

Cíl Evropská územní spolupráce - usiluje o podporu přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. V České republice pod něj spadají všechny regiony.

Pod tento cíl spadají tyto operační programy:

- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko,
- OP Meziregionální spolupráce (všechny státy EU³¹, Norsko a Švýcarsko),
- OP Nadnárodní spolupráce (ČR, Rakousko, Polsko, část Německa, Maďarsko, Slovinsko, Slovensko, část Itálie a z nečlenských zemí část Ukrajiny),
- Síťový operační program EPSON 2013 (všechny členské státy, Norsko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Island, kandidátské státy EU),
- Síťový operační program INTERACT II (všechny členské státy)³².

²⁹ BUDÍK, Josef. *Evropské strukturální fondy a jejich využívání*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2009. 80s. ISBN 978-80-7408-014-2.

³⁰ Fondy Evropské unie – *Programy 2007-2013* [on-line]. 2012. [cit. 20. 3. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Operacni-programy-Praha>

³¹ Státy EU – Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie.

³² Fondy Evropské unie – *Programy 2007-2013* [on-line]. 2012. [cit. 20. 3. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.euroskop.cz/8640/sekce/cr-a-strukturalni-fondy-v-letech-2007-2013/>

2.7 Projekt

Osoba žádající o finanční prostředky z fondů Evropské unie musí mít zpracovaný projekt, který následně předkládá hodnotící komisi. V tomto projektu musí žadatel přesně vymezit účel využití získaných financí. Plánované aktivity žadatele musí samozřejmě směřovat k naplnění cílů toho daného operačního programu, a tím přispět k rozvoji a realizaci evropské politiky³³.

Jelikož jsou vybrané operační programy České republiky rozděleny podle určitých parametrů do tzv. prioritních os (ty stanovují, do jaké oblasti bude finanční podpora v daný čas směřovat), musí žadatel sledovat, kdy bude vyhlášena výzva v rámci té prioritní osy, do které zapadá jeho projekt.

Projekty pak mohou předkládat obce, kraje, ministerstva, podnikatelé, vlastníci dopravní infrastruktury, neziskové organizace, školy, výzkumná centra, aj³⁴.

2.7.1 Sestavování projektů

V rámci projektu musí být zachycena posloupnost všech aktivit, které mají vést ke stanovenému cíli. Projekt musí zahrnovat průběh celé akce, její přípravu, realizaci a dosažení cíle.

Příprava - projekty se rozlišují podle:

- množství řešených témat na *jednotematické* a *vícetematické*,
- délky řešení na *krátkodobé* (do 1 roku), *střednědobé* (1 – 4 roky), *dlouhodobé* (více než 4 roky),
- hlediska věcné orientace finančních prostředků na *investiční* a *organizační*,
- výše finanční podpory na *malé* (0,5 – 2 mil. Kč) a *velké* (2 – 20 mil. Kč).

³³ TAUER, Vladimír, ZEMÁNKOVÁ, Helena a Jana ŠUBRTOVÁ. *Získejte dotace z fondů EU*. 1. vyd. Brno: Computer Press, a. s., 2009. 160s. ISBN 978-80251-2649-3.

³⁴ Jak.tak.cz – *Jak čerpat prostředky z EU fondů* [on-line]. 2012. [cit. 20. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.jaktak.cz/jak-cerpat-prostredky-z-eu-fondu.html>

Určení cílové skupiny - dochází ke stanovení okruhu osob, kterých se projekt týká, jelikož každý projekt se soustředí na potřeby konkrétních skupin lidí.

Rozbor problémů - podrobný popis problémů dotčené skupiny lidí a nastínění možné eliminace těchto problémů.

Analýza cílů - veškeré přínosy, které přinese realizace projektu. Cíle pak mohou být:

- *realistické* – uskutečnitelné s vynaložením disponibilních zdrojů a v rámci plánovaného harmonogramu,
- *konkrétní* – přesně definované a nasměřované k řešení problémů,
- *měřitelné* – s odpovídající náročností lze sledovat a měřit průběh a efektivitu projektu.

Rizikovost projektu - každý projekt se ve svém průběhu může setkat s určitými komplikacemi, které mohou vést k rozchodu plánu a skutečnosti. Tyto komplikace je nutné přesně definovat a učinit všechna možná opatření, kterými se dá těmto problémům zabránit.

Plán činností, harmonogram aktivit - každý program je tvořen různými aktivitami, které je nutné sestavit tak, aby na sebe v plánovaném časovém úseku navazovaly, a tím nedocházelo ke komplikacím a prostojům. Časový plán by měl obsahovat také časové rezervy, ze kterých by bylo možno v případě komplikací čerpat.

Zdroje, harmonogram nákladů - aby mohl být projekt realizován, je nutné jeho finanční zajištění. Tyto prostředky se pak využívají na nákup lidských zdrojů, obstarání veškeré administrativy, apod.

Vypracovávání - k získání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU je nutné splnit kritéria oprávněnosti projektu, vypracovat přihlášku a projektovou dokumentaci dle požadovaných parametrů. Samotný projekt se pak skládá z následujících bodů:

- *název projektu* – musí být formulován tak, aby vyjadřoval zaměření a bylo naprosto patrné, čeho se projekt týká,
- *umístění projektu* – určení místa realizace projektu (území obce, okresu, kraje),
- *zdůvodnění projektu* – na základě jakých skutečností je motivace pro realizaci projektu (odstranění problému, inovace stávajícího systému, atd.),
- *popis projektu*,

- *zabezpečení projektu*,
- *časový postup při realizaci projektu* – popisuje jednotlivé etapy (časově rozvržený harmonogram aktivit) a závazek zahájit projekt v určeném termínu,
- *finanční plán* – obsahuje analýzu nákladů a výnosů, zdrojů financování, navrhovaný způsob spolufinancování, finanční tabulky (povinná součást, ze které musí být zřejmé, jaký objem prostředků půjde z vlastních zdrojů a jaký ze zdrojů EU),
- *výběr a stanovení indikátorů pro monitoring a hodnocení projektu*,
- *vliv projektu na životní prostředí* – podrobný popis dopadů činností na životní prostředí je nezbytný v rámci projektů, u nichž se předpokládají možné negativní vlivy,
- *očekávané efekty z realizace projektu* – zde se uvádí především společenské efekty, které by dle plánu měly nastat po dokončení projektu,
- *zajištění implementace projektu do praxe* – určení institucí, které se budou podílet na realizaci, zajištění mechanismu kontroly finančních toků, nezávislý audit, zprávy o dosažených efektech v jednotlivých fázích projektu,
- *zajištění rovných podmínek pro muže a ženy* – zákaz veškerých forem diskriminace a uvedení použitelných nástrojů³⁵.

³⁵ Občan v EU – *Občanská společnost* [on-line]. 2012. [cit. 20. 3. 2012]. Dostupné z WWW: <http://obcan.ecn.cz/index.shtml?w=e&x=264985>

3. CHARAKTERISTIKA PROJEKTU REALIZOVANÉHO V RÁMCI OPERAČNÍHO PROGRAMU VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST

Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK) je víceletým tematickým operačním programem, jehož cílem je rozvoj a posílení konkurenceschopnosti ekonomiky ČR prostřednictvím zkvalitnění a modernizace vzdělávání a zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji. V rámci tohoto programu je možné v programovém období 2007-2013 čerpat finanční prostředky z Evropského sociálního fondu (ESF).

Řídícím orgánem OP VK je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Obr. 3.1 - Logo Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

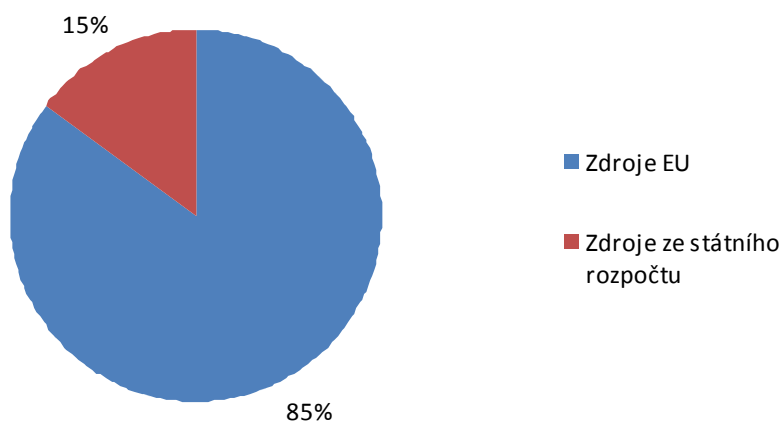
Zdroj: www.esfcr.cz

V rámci celkového finančního plánu alokace pro Českou republiku pro cíl Konvergence v letech 2007–2013 je na OP VK alokováno 6,8 % z prostředků strukturálních fondů EU, tj. 1 828,7 mil. EUR. Z celkové částky na financování OP VK tvoří 85 % zdroje EU (ESF) a 15 % národní zdroje ze státního rozpočtu³⁶, jak je znázorněno v grafu 3.1.

³⁶ Evropský sociální fond v ČR – *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [on-line]. 2012. [cit. 11. 2. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.esfcr.cz/07-13/opvk>

Celková částka určená na financování OP VK v programovém období 2007-2013 činí 2 151,4 mil. EUR (tj. cca 53,8 mld. Kč)³⁷.

Graf 3.1 Zdroje financování OP VK

Zdroj: vlastní zpracování

O podporu z programu OP VK mohou žádat školy, školská zařízení, organizace působící ve vzdělávání a kariérovém poradenství, instituce vědy a výzkumu, obce, města, kraje, nestátní neziskové organizace, aj.³⁸.

Za stěžejní předpoklad Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost lze požadovat tuto tezi: „z hlediska dlouhodobě udržitelné konkurenceschopnosti je nezbytné, aby Česká republika pomocí efektivního vzdělávacího systému systematicky rozvíjela kvalifikovanou, adaptabilní a mobilní pracovní sílu schopnou se uplatnit na trhu práce, a to jak ve výrobních oborech, ve službách a veřejném sektoru, tak v činnostech směřujících do oblasti tvorby, přenosu a využití znalostí“³⁹.

³⁷ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost [on-line]. 2012. [cit. 19. 3. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vpk-obdobi-2007-2013>

³⁸ BUDÍK, Josef. *Evropské strukturální fondy a jejich využívání*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2009. 80s. ISBN 978-80-7408-014-2.

³⁹ MŠMT - *Prováděcí dokument k Operačnímu programu vzdělávání pro konkurenceschopnost*, str. 10 [on-line]. 2012. [cit. 14. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/provadecci-dokument-op-vk-verze-k-9-12-2008?highlightWords=opera%C4%8Dn%C3%AD+program>

Uplatnění jednotlivce na trhu práce záleží především na dosaženém stupni a úrovni jeho vzdělání, pak také na kvalifikaci a jeho ochotě dále si rozšiřovat svoje vědomosti. Záměrem OP VK je proto především zvýšení připravenosti jednotlivců na zapojení se do konkurenceschopné ekonomiky. Za tímto účelem jsou využívány prostředky z cíle Konvergence a cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Řídící orgán OP VK však musí zabezpečit, že prostředky alokované pro cíl Konvergence nebudou využity na financování intervencí pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost, a naopak.

Strategie OP VK vychází z Národního strategického referenčního rámce 2007-2013 a je plně v souladu se všemi základními strategickými dokumenty ČR.

Globálním cílem OP VK v programovém období 2007–2013 je rozvoj vzdělanostní společnosti za účelem posílení konkurenceschopnosti ČR prostřednictvím modernizace systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji⁴⁰.

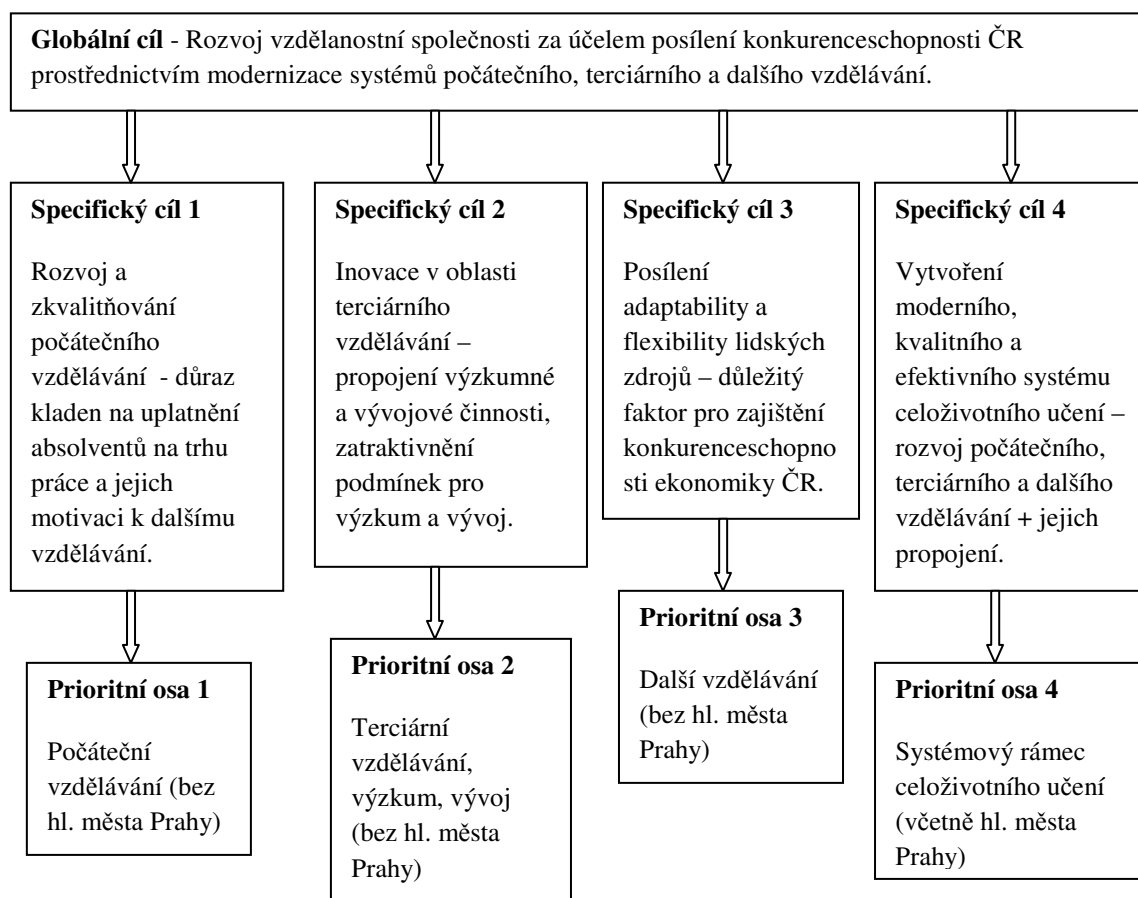
Jak lze vidět v obr. 3.2, specifickými cíli OP VK jsou:

- zkvalitnění systému vzdělávání, kdy důraz je kladen na zlepšení podmínek vedoucích ke zvýšení budoucího uplatnění absolventů na trhu práce a zvýšení jejich motivace k dalšímu vzdělávání,
- inovace v oblasti terciárního vzdělávání (především propojení s výzkumnou a vývojovou činností), větší flexibilita a kreativita absolventů uplatnitelných ve znalostní ekonomice, zatraktivnění podmínek pro výzkum a vývoj,
- vytvoření moderního, kvalitního a efektivního systému celoživotního učení prostřednictvím rozvoje systému počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání včetně propojení těchto jednotlivých částí systému,
- posílení adaptability lidských zdrojů, které jsou základním faktorem konkurenceschopnosti ekonomiky ČR, prostřednictvím dalšího vzdělávání⁴¹.

⁴⁰ Fondy Evropské unie - Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost [on-line]. 2012. [cit. 8. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/opvpk>

⁴¹ BusinessInfo -cz – *Oficiální portál pro podnikání a export* [on-line]. 2012. [cit. 11. 2. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/op-vzdelavani-pro-konkurenceschopnost/1001611/>

Obr. 3.2 – Cíle programu OP VK

Zdroj: <http://www.msmt.cz/file/16455>, vlastní zpracování

3.1 Prioritní osy a oblasti podpory programu

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost je rozdělen do pěti prioritních os, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.

3.1.1 Prioritní osa 1 - Počáteční vzdělávání

Cílem je rozvoj a zkvalitnění počátečního vzdělávání s důrazem kladeným na zlepšení uplatnění absolventů na trhu práce a zvýšení jejich motivace k dalšímu vzdělávání, např.

zaváděním nových metod a výukových činností, tvorbou modulových výukových programů, rozšiřováním výuky cizích jazyků na středních školách, rozšířením nabídky činností a služeb pro žáky se speciálními potřebami, apod.

V rámci této prioritní osy budou podpořeny zájmy a rovné příležitosti všech, kteří vstupují do vzdělávacího systému, kdy důraz bude kladen především na podporu žáků se speciálními potřebami a žáků mimořádně nadaných. Současně bude podpořeno další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení⁴².

Specifickými cíly jsou:

- zvyšování kvality počátečního vzdělávání,
- zlepšování rovných příležitostí dětí a žáků, i těch se speciálními vzdělávacími potřebami,
- zlepšování kompetencí pedagogických i nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení.

Oblastmi podpory, na které je Prioritní osa 1 zaměřena, jsou:

- 1.1 Zvyšování kvality ve vzdělávání,
- 1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- 1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení,
- 1.4 Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách,
- 1.5 Zlepšení podmínek pro vzdělávání na středních školách⁴³.

3.1.2 Prioritní osa 2 - Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj

Druhá prioritní osa OP VK je zaměřena na modernizaci terciárního vzdělávání, a to včetně systému vyššího odborného vzdělávání (např. další vzdělávání učitelů, řídících

⁴² MŠMT - *Prováděcí dokument k Operačnímu programu vzdělávání pro konkurenceschopnost* [on-line]. 2012. [cit. 14. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/provadeci-dokument-op-vk-verze-k-9-12-2008?highlightWords=opera%C4%8Dn%C3%AD+program>

⁴³ MŠMT - *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [on-line]. 2012. [cit. 16. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/jake-aktivity-op-vk-podporuje>

pracovníků a administrativních pracovníků na VOŠ a VŠ, další specifické odborné vzdělávání pracovníků výzkumu a vývoje, inovace studijních programů na VOŠ a VŠ, atd.). Dále se pak zaměřuje na oblast výzkumu a vývoje a zatraktivnění této oblasti.

Význam terciárního vzdělávání v důsledku čím dál vyšších požadavků na vzdělanost populace roste, a proto je tento typ vzdělávání dostupnější daleko většímu počtu lidí, než tomu bylo v minulosti. Terciární systém vzdělávání v ČR však není ještě dostatečně diverzifikován a za nedostatečně rozvinutou se považuje oblast nižšího terciárního vzdělávání, kam lze zařadit studium na vyšších odborných školách a bakalářské vysokoškolské studium.

Cílem této prioritní osy je i řešení dalšího problému, který spočívá v regionálních nerovnostech z hlediska úrovně vzdělání obyvatel. Snahou OP VK je přispět k vytváření možností dosažení terciárního vzdělávání v takových regionech⁴⁴.

Specifickými cíly jsou:

- zkvalitnění vzdělávání na vyšších odborných školách,
- zvýšení kvality a prohloubení diverzifikace vysokých škol s důrazem na požadavky znalostní ekonomiky,
- zkvalitnění personálního zabezpečení výzkumu a vývoje, včetně zlepšení odborné přípravy a podmínek pracovníků,
- posílení vztahů mezi institucemi terciárního vzdělávání, výzkumnými institucemi a subjekty soukromého sektoru a veřejné správy.

Oblastmi podpory, na které je Prioritní osa 2 zaměřena, jsou:

- 2.1 Podpora vyššího odborného vzdělávání,
- 2.2 Podpora vysokoškolského vzdělávání,
- 2.3 Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji,
- 2.4 Partnerství a síť⁴⁵.

⁴⁴ MŠMT - *Prováděcí dokument k Operačnímu programu vzdělávání pro konkurenceschopnost* [on-line]. 2012. [cit. 14. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/provadecci-dokument-op-vk-verze-k-9-12-2008?highlightWords=opera%C4%8Dn%C3%AD+program>

⁴⁵ MŠMT - *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [on-line]. 2012. [cit. 16. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/jake-aktivity-op-vk-podporuje>

3.1.3 Prioritní osa 3 - Další vzdělávání

Další vzdělávání je v České republice, ve srovnání s Evropskou unií, na nízké úrovni. Přitom celoživotní učení, rozšiřování vědomostí a zvyšování kvalifikace je nezbytné jak pro jednotlivce, tak pro udržitelný rozvoj celé společnosti.

Klíčovou aktivitou této prioritní osy se stává vytvoření institucionálního rámce dalšího vzdělávání, jelikož v České republice programy dalšího vzdělávání vhodně nenavazují na systém počátečního a terciárního vzdělávání. Nabídka vzdělávacích možností je poněkud nepřehledná a je zajišťována velkým počtem jednotlivých institucí. V této souvislosti je také cílem zapojit do poskytování dalšího vzdělávání i střední, vyšší odborné a vysoké školy.

Cílem této prioritní osy je posílit prostřednictvím podpory dalšího vzdělávání adaptabilitu a flexibilitu lidských zdrojů, které jsou základním faktorem konkurenceschopnosti ekonomiky a udržitelného rozvoje ČR⁴⁶.

Pod oblast podpory této osy spadá např. podpora vzdělávání v oblasti obecných a odborných kompetencí, vytváření vzdělávacích modulů zaměřených na podporu obecných kompetencí, rozvoj vzdělávacích programů pro vzdělávání dospělých ve školách a dalších vzdělávacích institucích, vzdělávání pedagogů, lektorů, řídicích a organizačních pracovníků škol, atd.

Specifickými cíly jsou:

- usnadnění přístupu obyvatel České republiky k dalšímu vzdělávání a posílení jejich motivaci k celoživotnímu učení,
- prohloubení nabídky dalšího vzdělávání a zlepšení informovanosti obyvatel ČR o nabídce dalšího vzdělávání.

Oblastmi podpory, na které je Prioritní osa 3 zaměřena, jsou:

- 3.1 Individuální další vzdělávání,
- 3.2 Podpora nabídky dalšího vzdělávání⁴⁷.

⁴⁶ Fondy Evropské unie - Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost [on-line]. 2012. [cit. 8. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/opvpk>

3.1.4 Prioritní osa 4 – Systémový rámec celoživotního učení

Financovány jsou aktivity, které v oblasti počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání přispívají k vytváření systému celoživotního učení, a to na území celé ČR.

Oblastmi podpory, na které je Prioritní osa 4 zaměřena, jsou:

- 4.1 Systémový rámec počátečního vzdělávání,
- 4.2 Systémový rámec terciárního vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji,
- 4.3 Systémový rámec dalšího vzdělávání⁴⁸.

3.1.5 Prioritní osa 5 - Technická pomoc

Tato prioritní osa je zaměřená na podporu řízení, realizaci a financování činností spojených s řízením programu (např. platy pracovníků, administrativa, hodnocení projektů, monitoring projektů, atd.)⁴⁹.

Cílem této prioritní osy je úspěšná realizace programu, a to tím, že budou zajištěny veškeré potřebné činnosti vykonávané v rámci tohoto programu.

Specifickými cíly jsou:

- zajištění efektivního řízení, kontroly, monitorování a hodnocení programu,
- zajištění sledování a hodnocení průběhu programu a jeho publicita,
- zvýšení absorpční kapacity subjektů pro získávání prostředků ze strukturálních fondů.

Oblastmi podpory, na které je Prioritní osa 5 zaměřena, jsou:

- 5.1 Řízení, kontrola, monitorování a hodnocení programu,

⁴⁷ MŠMT - *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [on-line]. 2012. [cit. 16. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/jake-aktivita-op-vk-podporuje>

⁴⁸ MŠMT - *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [on-line]. 2012. [cit. 16. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/jake-aktivita-op-vk-podporuje>

⁴⁹ Fondy Evropské unie - Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost [on-line]. 2012. [cit. 16. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/opvpk>

- 5.2 Informovanost a publicita programu,
- 5.3 Absorpční kapacita subjektů implementujících program⁵⁰.

Pro OP VK (v rámci cíle Konvergence) je v programovém období 2007-2013 vyčleněno cca 1,83 mld. EUR, což představuje 6,8 % prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku⁵¹.

Výše alokací finančních prostředků z fondů EU na jednotlivé prioritní osy, vyčíslená v mld. EUR, je uvedena v tabulce 3.1.

Tab. 3.1 – Výše alokací pro jednotlivé prioritní osy OP VK

Číslo prioritní osy	Název prioritní osy	Výše alokace z fondů EU (v mld. EUR)
1	Počáteční vzdělávání	612,1
2	Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj	626,5
3	Další vzdělávání	289,9
4	Systémový rámec celoživotního učení	227,1
5	Technická pomoc	72,4

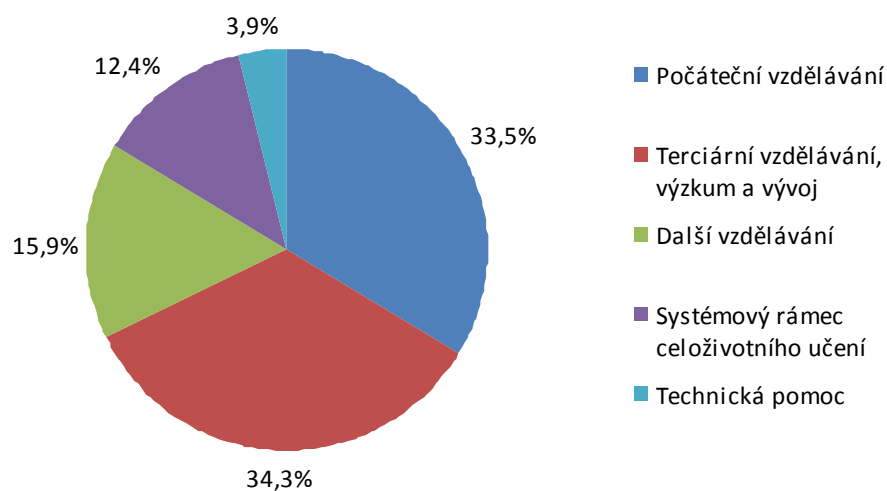
Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz, vlastní zpracování

V grafu 3.2 je pak pro názornost vyjádřena výše alokací finančních prostředků na Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost v procentech.

⁵⁰ MŠMT - OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost [on-line]. 2012. [cit. 16. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/jake-aktivita-op-vk-podporuje>

⁵¹ Fondy Evropské unie - Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost [on-line]. 2012. [cit. 22. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/bcccc738-7fb0-4742-9b90-b75ce4b28b2e/OP-Vzdelavani-pro-konkurenceschopnost>

Graf 3.2 Procentuální vyjádření výše alokací OP VK

Zdroj: vlastní zpracování

3.2 Popis školy

V této kapitole je zpracována charakteristika Základní školy U Kapličky 959, Orlová-Lutyně, kdy tato škola byla v roce 2011 žadatelem o finanční podporu z fondu EU, a to prostřednictvím projektu MŠMT „EU peníze školám“.

Charakteristika vypracovaného projektového záměru školy s názvem „Škola pro žáky“ je pak podrobněji popsána v kapitole 3.3.

Základní údaje o škole:

Název školy a sídlo školy:	Základní škola U Kapličky 959, Orlová–Lutyně
Zřizovatel školy:	Město Orlová
Kontakt:	e-mail: zs.kaplicka@seznam.cz www stránky: www.zsukaplicky.cz
Ředitel školy:	Mgr. Kamil Paloncy

Statutární zástupce ředitele:

Mgr. Šárka Dadoková

Právní forma:

příspěvková organizace

Obr. 3.3 – Fotografie ZŠ U Kapličky 959, Orlová

Zdroj: <http://www.zsukaplicky.cz/>

3.2.1 Charakteristika školy

Tato organizace poskytuje výchovu a vzdělávání v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění.

Velikost a úplnost školy

Základní škola U Kapličky 959, Orlová–Lutyně, okres Karviná, příspěvková organizace (dále jen „základní škola“) je úplnou základní školou s devíti postupnými ročníky. Na prvním stupni je zpravidla po dvou třídách v každém ročníku, na druhém stupni po třech třídách, kdy jedna je vždy třída s rozšířenou výukou informatiky a výpočetní techniky. Kapacita školy je 700 žáků.

Škola byla otevřena v roce 1982 na tehdejší III.etapě nového sídliště v Orlové–Lutyni. V současné době je v jejím sousedství několik středních škol – např. Gymnázium a Střední

odborná škola, Obchodní akademie, NET OFFICE – soukromá střední škola, Základní škola praktická a Dům dětí a mládeže.

Žáci jsou na této škole vyučováni podle vzdělávacích programů ŠVP a Škola svobody, samostatnosti a spolupráce.

Při škole působí školní poradenské pracoviště ve složení speciální pedagog, výchovný poradce a metodik prevence, kteří jsou zde každodenně k dispozici žákům i rodičům.

Základní škola v rámci poskytování co nejširšího vzdělávání spolupracuje s mnoha dalšími subjekty, jako je např. Divadlo loutek v Ostravě, Těšínské divadlo, Městská knihovna v Orlové, Dům dětí a mládeže v Orlové, Střední škola Dakol a další.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří přibližně 50 pedagogických pracovníků, kdy všichni splňují svým vzděláním podmínky dané zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

Pedagogický sbor tvoří ředitel školy, statutární zástupce ředitele školy, zástupce ředitele školy, výchovný poradce, speciální pedagog, školní metodik prevence, správce a metodik informační a výpočetní techniky, učitelé 1. a 2. stupně, vychovatelky školní družiny a pedagogičtí asistenti.

Sbor je smíšený, věkové složení je pestré - od začínajících až po zkušené pedagogy. Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací pro dyslektickou a logopedickou péči o žáky, a to jak na 1., tak na 2. stupni.

Prioritou školy je vzdělávání a výchova podle poznatků o psychosomatickém vývoji dětí a mládeže, tudíž je velký důraz kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritními oblastmi jsou osobnostní a sociální výchova, moderní metody v didaktice předmětů, práce s výpočetní a komunikační technikou, jazyková vybavenost pedagogů. Vedení školy se věnuje studiu pro vedoucí pedagogické pracovníky, kdy k tomuto byl vytvořen tzv. školský management.

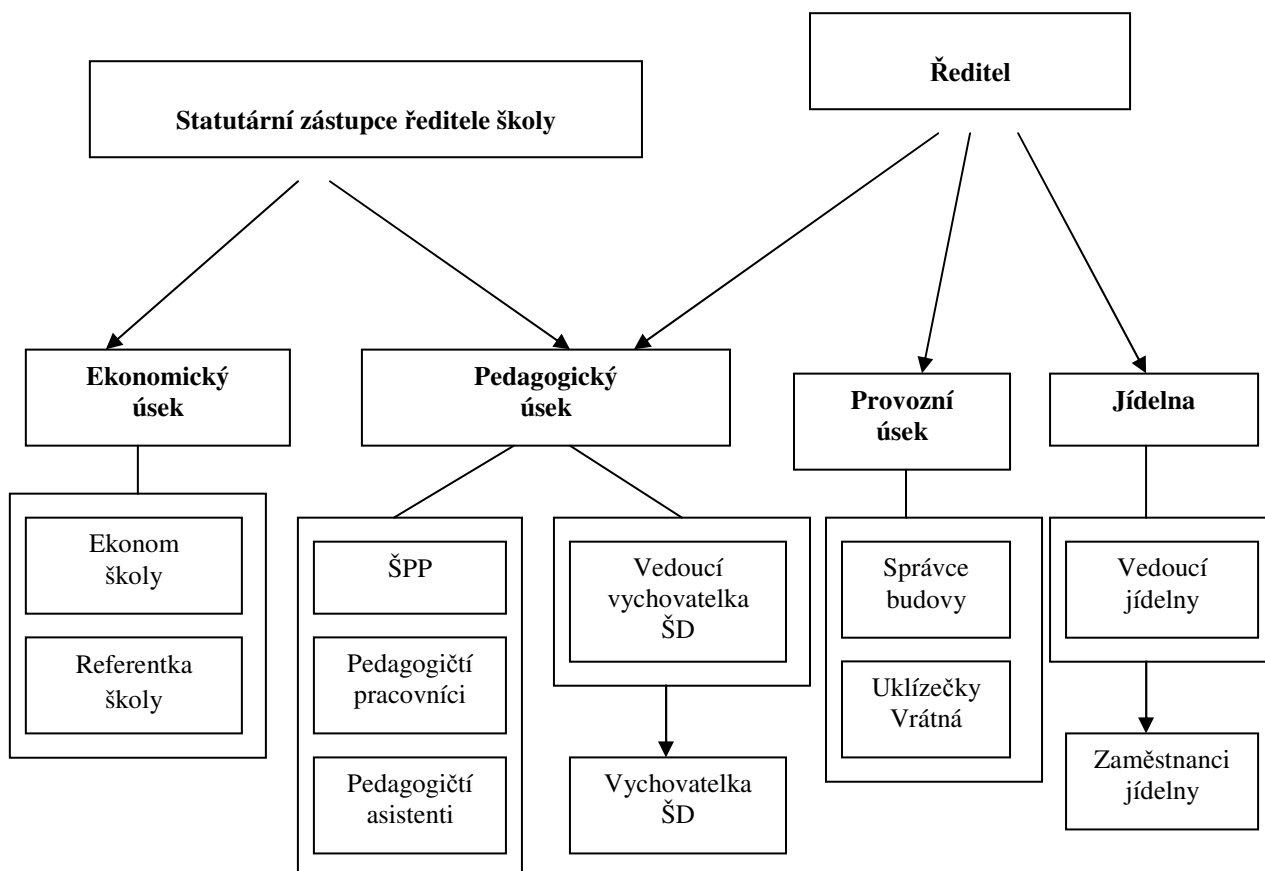
Charakteristika žáků

Většinu žáků školy tvoří děti ze spádové oblasti (III. etapa) v Orlové–Lutyni, část žáků dojíždí z ostatních částí města a přilehlých obcí. Dlouholeté zkušenosti má škola s integrací žáků jak se speciálními poruchami učení a chování, tak i žáků s jiným zdravotním postižením či znevýhodněním. Každý integrovaný žák má třídním učitelem vypracován (na základě doporučení) vlastní individuální vzdělávací plán, který je pravidelně přepracováván a přizpůsobován aktuálním potřebám integrovaného žáka.

Organizační struktura školy

Organizační struktura školy je shodná s organizační strukturou běžné organizace. Ve schématu 3.4 jsou znázorněny základní vztahy podřízenosti a nadřízenosti jak funkční, tak metodické.

Obr. 3.4 - Organizační struktura ZŠ U Kapličky 959, Orlová

Zdroj: Vlastní zpracování

Vybavení školy

Vybavení školy lze rozdělit do čtyř oblastí – materiální, prostorové, technické a hygienické.

Materiální

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce je využíván výukový software v různých předmětech na 1. i na 2. stupni. Výukový software, učební pomůcky, učebnice a literatura jsou průběžně obměňovány a doplňovány o nové.

Prostorové

Areál školy je rozdělen do čtyř pavilónů – spojovací pavilón se sekretariátem školy, pavilón 1. stupně, pavilón 2. stupně, pavilón tělocvičny a praktických činností. V budově školy je 23 tříd a 15 odborných učeben. Součástí školy je sportovní areál s travnatým fotbalovým hřištěm, atletickým oválem a asfaltovým hřištěm pro kolektivní sporty. Škola má světlé, čisté a esteticky řešené prostory. Na vzhledu školy se podílejí také žáci a učitelé. Prostory pro výuku jsou dostatečné. Na 1. stupni jsou třídy s hracími koutky doplněné koberci. Žáci zde mají k dispozici i odbornou učebnu cizího jazyka a učebnu pro výuku daltonského školství⁵². Na 2. stupni slouží k výuce odborné učebny chemie, přírodních věd, výtvarné výchovy s keramickou dílnou, hudební výchovy, cvičná kuchyně, dílny, dvě učebny pro výuku cizích jazyků a multimediální učebna. Všichni žáci školy mají k dispozici tělocvičnu se zázemím (šatny, sprchy, WC) a dvě počítačové učebny.

Další součástí školy je školní jídelna s kapacitou 550 strávníků. Škola má také dvě oddělení školní družiny, která mohou využívat školní zahradu.

Velká pozornost je věnována žákům se specifickými poruchami učení a chování. Pro handicapované žáky je zřízena klidová místnost.

⁵² Daltonská výuka – alternativní forma vzdělávání založená na třech základních principech – samostatnost, svoboda a spolupráce. Žáci dostanou od vyučujícího balíček úloh z různých předmětů a svobodně si mohou vybrat, který úkol začnou řešit jako první. Úkoly řeší samostatně, a pokud neznají řešení, mohou si ho najít v literatuře nebo mohou požádat spolužáka o spolupráci.

Technické

Jednou z priorit školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií. Z toho vychází i vybavenost školy touto technikou.

Nejen pro výuku informatiky, ale i dalších předmětů, jsou určeny dvě učebny výpočetní techniky, kdy každá je vybavena v současné době patnácti počítačovými stanicemi a dataprojektorem. Učitelé mají k dispozici sborovnu vybavenou počítači. Další výpočetní technika se nachází v učebně daltonského systému, kde kromě počítače mají žáci k dispozici interaktivní tabuli s dataprojektorem.

Pro žáky 2. stupně je výpočetní technikou vybavena také multimediální učebna, ve které je 15 počítačových stanic a interaktivní tabule s dataprojektorem a vizualizérem. Veškerá výpočetní technika je propojena počítačovou sítí a připojena k internetu. Každý pracovník školy i žák má své přístupové heslo do sítě a svůj prostor na serveru k ukládání dat.

K technickému zázemí školy patří rovněž tři kopírovací stroje, videorekordéry, CD přehrávače, DVD přehrávače a televizory.

Hygienické

Pro dodržování pitného režimu žáků i zaměstnanců školy slouží školní bufet. Všichni mají navíc možnost využívat automat na mléčné výrobky. K odpočinku slouží klidové koutky ve třídách s kobercem a odpočinkové prostory školy, odpoledne pak školní družina, školní zahrada a hřiště.

3.2.2 Hospodaření školy

Základní škola, jako příspěvková organizace, je financována ze dvou zdrojů.

Prvním zdrojem financí školy jsou provozní prostředky, které škola získává od svého zřizovatele. Základní škola U Kapličky v Orlové-Lutyni, podle vyjádření ředitele školy, hospodaří přibližně se 3 000 000,- Kč, které jsou určeny na provoz školy. Z těchto prostředků je přibližně jedna třetina prostředků určena na pokrytí mandatorních výdajů, tj. prostředků určených např. na teplo, elektřinu, vodu, apod. Další významnou složku rozpočtu školy tvoří

prostředky určené na opravy a udržování školy, kdy v loňském školním roce škola nejvíce prostředků z této rozpočtové kapitoly vynaložila za vymalování dvou pavilonů školy. Za zmínku také stojí množství prostředků, které jsou věnovány na nákup drobného hmotného i nehmotného majetku školy. Zde škola použila na nákup nových výškově nastavitelných lavic přibližně 300 000,- Kč.

Celkově škola s těmito prostředky, které získala od svého zřizovatele, hospodařila v loňském roce s kladným hospodářským výsledkem ve výši 75 000,- Kč., kdy z těchto ušetřených prostředků převedla 35 000,- Kč do svého Fondu odměn, ve kterém má v současné době 40 000,- Kč. Zbýlých 35 000,- Kč pak bylo převedeno do Rezervního fondu školy a podle vyjádření ředitele školy má daná základní škola v současné době na účtu tohoto fondu 250 000 Kč. Tyto prostředky lze využít v případě, kdy dojde k přečerpání finančních prostředků určených na provoz. Kromě výše jmenovaných fondů má škola ještě další dva fondy. Fond kulturně-sociálních potřeb (FKSP) a Investiční fond. Na FKSP má škola v současné době přibližně 80 000,- Kč a z daného fondu investuje do akcí určených zákonem, např. příspěvek na zotavovací akce, příspěvky na stravování, apod. Posledním fondem je Investiční fond. Na účtu tohoto fondu má škola 500 000,- Kč a z těchto prostředků chce škola vybudovat novou multimediální učebnu v hodnotě asi 250 000,- Kč.

Druhým zdrojem financování školy jsou prostředky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, které jsou určeny na platy zaměstnanců školy a tzv. ostatní neinvestiční výdaje, to jsou např. prostředky určené na nákup pomůcek, učebnic, výukových programů, apod. Množství prostředků, se kterými škola hospodaří, určuje Vyhláška o krajských normativch a je určena počtem žáků, kteří navštěvují danou školu. Sledovaná základní škola využívá přibližně 12 000 000,- Kč. V loňském kalendářním roce škola vyčerpala všechny prostředky a nemusela tak vracet žádné prostředky do státního rozpočtu.

3.3 Popis projektu ZŠ U Kapličky 959, Orlová

Dne 18. května 2010 zveřejnilo MŠMT v rámci projektu „EU peníze školám“ výzvu k předkládání projektových žádostí na oblast podpory OP VK 1.4 - Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách. Tato výzva potrvá do doby vyčerpání alokace ve výši 4,5 mld. Kč nebo nejpozději do 20. prosince 2012.

Smyslem oblasti podpory OP VK 1.4 je podpořit rozvoj oblastí, které se dlouhodobě ukazují jako problematické. Mezi tyto oblasti patří - čtenářská a informační gramotnost, cizí jazyky, využívání ICT, matematika, přírodní vědy, finanční gramotnost, inkluzivní vzdělávání⁵³.

Na jmenované aktivity je v rámci OP VK vyčleněna celková částka 4,5 mld. Kč, kterou mohou využít všechny základní školy v ČR, mimo území hlavního města Prahy. O finanční dotaci si může jakákoliv základní škola požádat předložením projektové žádosti. Žádosti bude možné předkládat v rámci průběžné výzvy na oblast podpory 1.4. Projekt „EU peníze školám“ se v důsledku unijních pravidel netýká pražských základních škol (hl.m. Praha nesplňuje podmínky stanovené cílem Konvergence). Jako kompenzace pro ně byl v rámci MŠMT vyhlášen program „Zkvalitnění vzdělávání v základních školách na území hlavního města Prahy“⁵⁴.

Projektovou žádost školy nemusí složitě vytvářet, neboť MŠMT ve spolupráci s Výzkumným ústavem pedagogickým připravilo hotové vzory, tzv. šablony klíčových aktivit. Tyto šablony si školy nakombinují přesně podle svých požadavků, a tím dojde k sestavení projektové žádosti.

⁵³ Inkluzivní vzdělávání – přístup předpokládající zařazení všech dětí, včetně těch se speciálními vzdělávacími potřebami, do běžné školy.

⁵⁴ MŠMT - *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [on-line]. 2012. [cit. 16. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vpk-obdobi-2007-2013>

3.3.1 Stručný obsah projektu

Cílem projektu je prostřednictvím nových metod a nástrojů docílit zlepšení stavu počátečního vzdělávání na základní škole v České republice. Zkvalitnění a zefektivnění výuky bude dosaženo tvorbou a následným používáním nových metodických pomůcek a učebních materiálů ve výuce.

Základní škola U Kapličky 959, Orlová-Lutyně, okres Karviná, příspěvková organizace, je plně organizovanou školou s kapacitou 700 žáků. Výuka žáků probíhá ve 23 učebnách, z toho je 15 odborných (učebny počítačové, přírodních věd, hudební výchovy, výtvarné výchovy, multimediální, jazykové, technické, Daltonska učebna, atd.)

Smyslem a cílem vzdělávání podle ŠVP této školy je vybavit žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti. Škola U Kapličky 959, Orlová, zařazuje do ŠVP také vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním, žáků se sociálním znevýhodněním a žáků mimořádně nadaných.

Základní škola U Kapličky 959, Orlová, chce svým projektem nazvaným „Škola pro žáky“ dosáhnout zlepšení výuky především vzděláváním svých pedagogických pracovníků, používáním nových metodických pomůcek a učebních materiálů. Dále chce zvýšit účinnost práce s žáky tím, že bude podporovat individuální přístup k jednotlivcům, zvláště pak k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Dalším cílem školy je snížit výskyt rizikového chování u svých žáků, čemuž by měl přispět asistent pedagoga, školní psycholog, speciální pedagog a program primární prevence.

3.3.2 Cíl projektu

Cílem je především rozvoj a zkvalitnění počátečního vzdělávání s důrazem kladeným na budoucí uplatnění absolventů na trhu práce, a také snaha zvýšit jejich motivaci k dalšímu vzdělávání.

Cílem oblasti podpory 1.4 OP VK je zvýšení kvality vzdělávání na základních školách.

3.3.3 Cílová skupina

Z realizace tohoto projektu bude mít užitek 430 žáků I. a II. stupně této školy, a to včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, se zdravotním postižením či sociálním znevýhodněním, a žáků mimořádně nadaných.

3.3.4 Realizované klíčové aktivity

V rámci OP VK oblasti podpory 1.4 prioritní osy 1 budou v souladu s globálními cíly OP VK a vzdělávacím programem školy realizovány tyto klíčové aktivity:

- čtenářská a informační gramotnost,
- cizí jazyky,
- matematika,
- přírodní vědy.

Čtenářská a informační gramotnost

Cílem této aktivity je vytvoření podmínek podporujících rozvoj individuálních schopností žáků v oblasti čtenářské a informační gramotnosti. Individuální rozvoj bude podpořen nabídkou povinných a volitelných aktivit stanovených v ŠVP. V rámci aktivity bude vytvořena nabídka vzdělávacích aktivit pro skupiny žáků prostřednictvím volitelných a povinných předmětů, a to formou skupinové výuky, literárního klubu, tvořivé dílny apod. Vše bude vycházet z jejich potřeb a se záměrem tyto potřeby nadále rozvíjet.

Tato oblast byla také školou vybrána za účelem zpřístupnění digitálního vzdělávacího obsahu on-line i off-line a podpora rozvoje odpovídajících kompetencí žáků a pedagogických pracovníků. Bude vytvořen digitální učební materiál (DUM), který bude nasazen při výuce. Žáci tak budou vzděláváni v souladu s moderními trendy v oblasti digitálních technologií.

Cizí jazyky

Obsahem této aktivity je rozdělení vyučovací hodiny cizích jazyků do skupin, tak aby se snížil počet žáků při výuce cizích jazyků a mohl být zvolen individuální přístup. Dále se pak škola zaměří na přípravu výuky pedagogů, kteří budou mít k dispozici DUM, a tím bude výuka probíhat v souladu s moderními trendy výuky cizích jazyků. Škola pak očekává zvýšení klíčových kompetencí žáků v oblasti cizích jazyků.

Matematika

Cílem aktivity je zvýšit kvalitu výuky zaměřené na rozvoj matematické gramotnosti cílenou podporou pedagogických pracovníků při jejich přípravě na vyučovací hodinu. V rámci naplňování klíčové aktivity při zkvalitňování vyučovacího procesu škola zajistí technické i materiální podmínky pro tvorbu a praktické nasazení DUM při výuce.

Přírodní vědy

Výuka zaměřená na rozvoj přírodovědné gramotnosti bude realizována pomocí digitálního vzdělávacího programu. Aktivita zároveň bude podporovat přípravu pedagogických pracovníků na vyučovací hodinu.

3.3.5 Rozpočet projektu

Ve svém projektovém záměru vyčíslila škola celkové rozpočet projektu na částku 2 148 814 Kč. Tyto finanční prostředky byly rozděleny do tří oblastí – tvorba digitálních učebních pomůcek, individualizace výuky a mzdové náklady. Přehled využití finančních prostředků z projektu „Škola pro žáky“ je znázorněn v tab. 3.2. Procentuální vyjádření rozložení těchto finančních prostředků mezi shora uvedené tři oblasti je pak vyjádřeno v grafu 3.3.

Tvorba digitálních učebních pomůcek

Na tvorbu digitálních učebních pomůcek bylo z celkové částky projektu použito 1 735 654 Kč. V této částce jsou kromě samotné tvorby DUM započítány také mzdové náklady vzniklé v souvislosti s přípravou DUM.

V rámci jednotlivých klíčových aktivit bylo na oblast čtenářské a informační gramotnosti vyčleněno 212 160 Kč, na oblast matematické gramotnosti 291 280 Kč, na oblast přírodních věd 451 040 Kč a na oblast cizích jazyků 781 174 Kč.

Individualizace výuky

Prostředky určené na individualizaci výuky budou použity jednak na mzdové náklady související s touto klíčovou aktivitou, a dále pak na nákup vzdělávacích pomůcek nezbytných pro realizaci zvoleného způsobu individualizace výuky.

Na oblast matematické gramotnosti bylo vyčleněno 46 080 Kč. Stejná částka, tedy 46 080 Kč, byla určena na oblast čtenářské a informační gramotnosti.

Mzdové náklady

Jedná se o náklady související s realizací projektu. Celková částka na mzdové náklady je 321 000 Kč.

Náklady na činnost hlavního manažera projektu jsou 225 000 Kč, na činnost finančního manažera 48 000 Kč, na činnost věcného manažera 24 000 Kč a na činnost ICT technika 24 000 Kč.

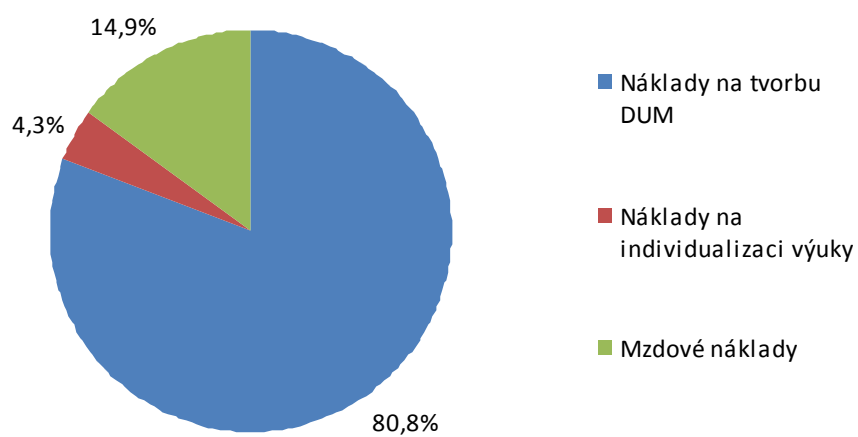
Tab. 3.2 – Přehled využití finančních prostředků z projektu „Škola pro žáky“

Tvorba DUM	čtenářská a informační gramotnost	212 160 Kč
	matematická gramotnost	291 280 Kč
	přírodní vědy	451 040 Kč
	cizí jazyky	781 174 Kč
	celkové náklady na tvorbu DUM	1 735 654 Kč
Individualizace výuky	čtenářská a informační gramotnost	46 080 Kč
	matematická gramotnost	46 080 Kč
	celkové náklady na individualizaci výuky	92 160 Kč

Mzdové náklady	hlavní manager projektu	225 000 Kč
	finanční manager projektu	48 000 Kč
	věcný manager projektu	24 000 Kč
	ICT technik	24 000 Kč
	celkové mzdové náklady	321 000 Kč
Celkový rozpočet projektu		2 148 814 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 3.3 Procentuální vyjádření využití finančních prostředků z projektu „Škola pro žáky“

Zdroj: vlastní zpracování

4. ANALÝZA A ZHODNOCENÍ PROJEKTU

Dotazníkové šetření je způsob kvantitativního výzkumu zaměřeného na sběr dat a informací prostřednictvím dotazníku⁵⁵. Při přípravě dotazníku je nutné stanovit si cíl dotazníkového šetření a sestavit soubor srozumitelných otázek logicky na sebe navazujících. Dotazník by měl být anonymní (čímž se zvyšuje upřímnost odpovědí) a časově nenáročný.

Otázky v dotazníku mohou být uzavřené, otevřené a škálové.

Uzavřené otázky nabízejí tázanému volbu mezi dvěma či více možnými odpověďmi, např. ano - ne - nevím.

Otevřené otázky požadují po dotazovaných vlastní vyjádření názoru na zkoumanou problematiku.

Škálové otázky slouží pro posuzování škály např. prostřednictvím hodnotící stupnice.

Realizací dotazníkového šetření se zjišťuje názor osob na danou problematiku. Shromážděné údaje jsou následně vyhodnoceny a analyzovány⁵⁶.

4.1 Analýza dotazníkového šetření

V rámci své bakalářské práce jsem zpracovala dotazník (viz. Příloha 1) pro pedagogy Základní školy U Kapličky 959, Orlová, jejímž projektem na získání finančních prostředků z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost jsem se zabývala v předchozí kapitole. Dotazníkového šetření se zúčastnilo všech 34 učitelů pracujících na této škole. V úvodu dotazníku bylo představení mé osoby a vymezení účelu, pro který jej zpracovávám.

⁵⁵ Dotazník je forma psaného rozhovoru, kdy otázky vyžadují písemné odpovědi. Narozdíl od ústního rozhovoru je dotazník méně časově náročný.

⁵⁶ ŘEZANKOVÁ, Hana. *Analýza dat z dotazníkových šetření*. 3. vyd. Praha: Professional Publishing, 2011. 223s. ISBN 978-80-7431-062-1.

Dle variant odpovědí v něm byly otázky otevřené a uzavřené. Dotazníkové šetření probíhalo v dubnu 2012 a dotazník byl na školu předán v písemném vyhotovení. Návratnost dotazníků byla 100%. Všechny vyplněné dotazníky jsem dostala zpět k jejich vyhodnocení.

4.1.1 Dotazník pro pedagogy ZŠ U Kapličky 959, Orlová

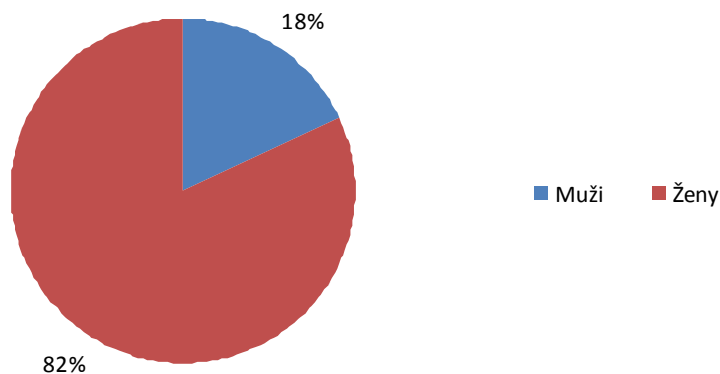
Dotazník pro pedagogy této školy obsahoval 14 otázek zaměřených především na jejich zkušenosti s využitím finančních prostředků na vzdělávání žáků. Otázky byly dvojího typu – uzavřené, kdy respondenti měli možnost výběru z nabízených odpovědí, nebo otevřené, kdy byli požádáni o vyjádření vlastního názoru či zkušeností.

Dotazníkové šetření pak bylo zhodnoceno metodou analýzy, a popřípadě vyjádřeno graficky, bylo-li to vzhledem k položené otázce vhodné.

Otázka číslo 1: Jaké je vaše pohlaví?

Tato otázka byla uzavřeného typu a respondenti měli možnost výběru ze dvou odpovědí, a to muž nebo žena. Vyhodnocením odpovědí bylo zjištěno, že pedagogický sbor Základní školy U Kapličky 959, Orlová, se skládá z 28 žen a 6 mužů, tj. 82 % žen k 18 % mužů (viz. graf 4.1).

Graf 4.1 Rozdělení respondentů dle pohlaví

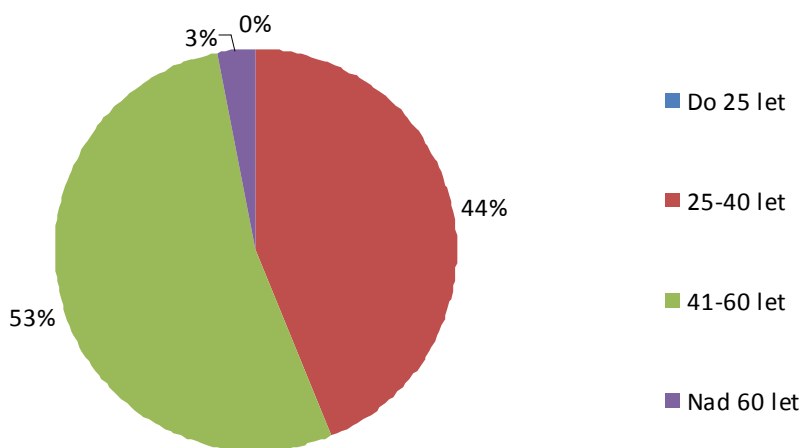

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka číslo 2: Jaká je Vaše věková kategorie?

Otázka byla uzavřeného typu a respondenti vybírali ze čtyř nabízených odpovědí – do 25 let, 25–40 let, 41–60 let, nad 60 let. Z odpovědí bylo zjištěno, že ve složení pedagogického sboru lehce převládají učitelé ve věkové kategorii 41–60 let, kdy tuto možnost zaškrtnulo 18 respondentů. Za svou věkovou kategorii 25–40 let zvolilo tuto možnost 15 respondentů. Zbývajících 1 respondent spadá do kategorie nad 60 let. První možnost, tedy věkovou kategorii do 25 let, nezvolil ani jeden z dotázaných. Procentuální vyjádření složení pedagogického sboru dle věku je vyjádřeno v grafu 4.2.

Graf 4.2 Rozdělení respondentů dle věku

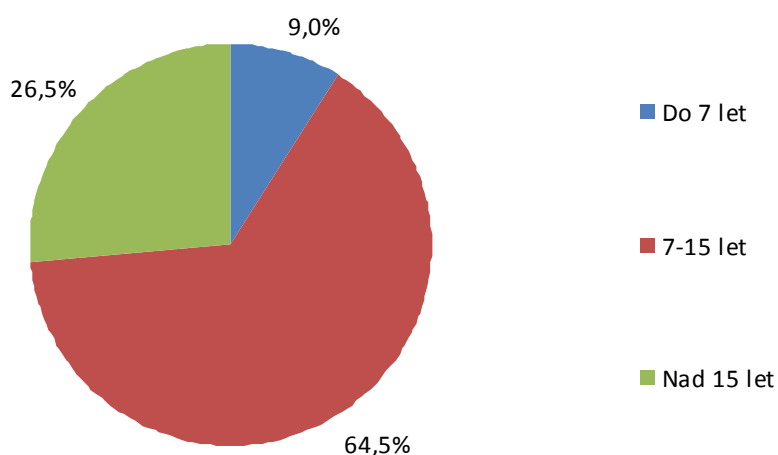

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka číslo 3: Jaká je délka Vaší pedagogické praxe?

Uzavřená otázka se třemi nabídnutými odpověďmi – do 7 let, 7–15 let, nad 15 let. Vyhodnocením bylo zjištěno, že praxi do 7 let mají 3 učitelé, praxi 7–15 let má 22 respondentů a zbývajících 9 pedagogů má praxi nad 15 let. V grafu 4.3 je zcela patrné, že na škole pracují učitelé s dostatečnou praxí s výukou žáků.

Graf 4.3 Rozdělení respondentů dle délky pedagogické praxe

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka číslo 4: Na co byly využity finanční prostředky z OP VK? Prosím vyjmenujte.

Tato otázka byla otevřená a respondenti se měli vyjádřit k využití finančních prostředků, které jejich škola získala z projektu „EU peníze školám“. V odpovědi na tuto otázku se respondenti naprosto shodli v tom, že ze získaných peněz byla nakoupena výpočetní technika. Všech 34 respondentů odpovědělo, že jim byly nakoupeny notebooky na přípravu digitálního učebního materiálu. Jako další využití finančních prostředků označilo 35 % respondentů mzdové ohodnocení pedagogů za přípravu DUM.

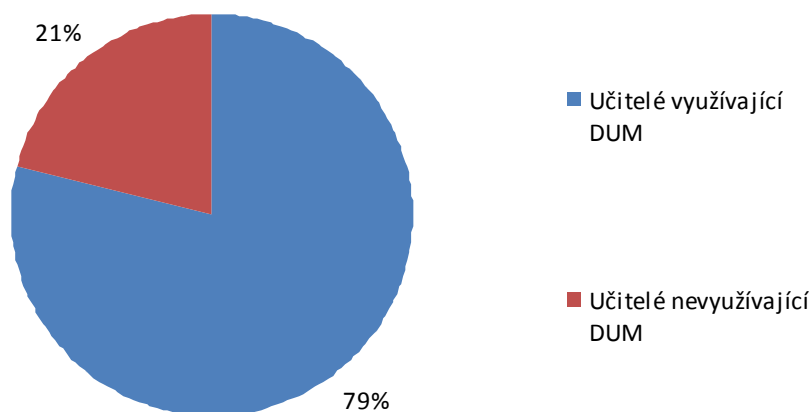
Otázka číslo 5: Jak by se dle Vašeho názoru dala zefektivnit výuka žáků na základních školách?

Tato otázka byla otázkou otevřenou a respondenti byli požádáni, aby vypsali, jaké jsou dle jejich názoru možnosti zefektivnění výuky na základních školách. Téměř 90 % respondentů se shodlo, že nejlepším způsobem zefektivnění výuky na základních školách je používání moderních výukových pomůcek jako je např. digitální tabule, dataprojektor, apod. 44 % dotázaných také napsalo, že za efektivní výuku považují, když jsou žáci rozděleni do menších skupin a každá tato skupina má svého pedagoga. Toto rozdělení má za následek mnohem individuálnější přístup vyučujícího k žákovi.

Otázka číslo 6: Využíváte při výuce digitální učební materiál (DUM)?

Tato otázka byla uzavřená a na výběr měli respondenti pouze ze dvou odpovědí – ano či ne. Kladně v tomto případě odpovědělo 27 pedagogů a zbývajících 7 zvolilo zápornou odpověď. Ve spojení s otázkou číslo 1 (pohlaví respondenta) a otázkou číslo 2 (věk respondenta) bylo zjištěno, že digitální učební materiál nevyužívá 6 žen ve věkové kategorii 41–60 let a jedna žena ve věku nad 60 let. V grafu 4.4 je pak procentuálně znázorněno, kolik pedagogů na škole využívá k výuce digitální učební materiál.

Graf 4.4 Využití digitálního učebního materiálu pedagogy

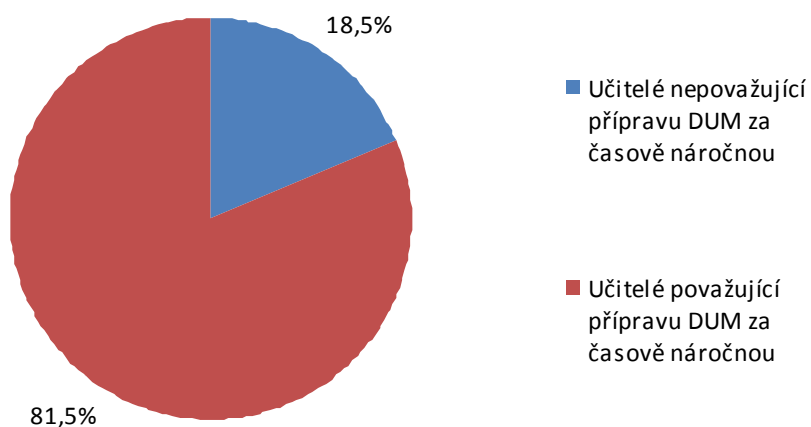
Zdroj: vlastní zpracování

Na následující otázky už odpovídali pouze respondenti, kteří na otázku č. 6 odpověděli kladně, tedy, že jsou pedagogy, kteří při výuce využívají digitální učební materiál.

Otázka číslo 7: Je příprava materiálu pro Vás časově náročná?

Tato otázka byla uzavřeného typu a nabízela pouze dvě odpovědi – ano nebo ne. Kladnou variantu označilo 22 dotázaných, zbylých 5 zvolilo zápornou variantu. Z grafu 4.5 pak vyplývá, že 81,5 % pedagogů považuje přípravu DUM za časově náročnou.

Graf 4.5 Časová náročnost přípravy DUM

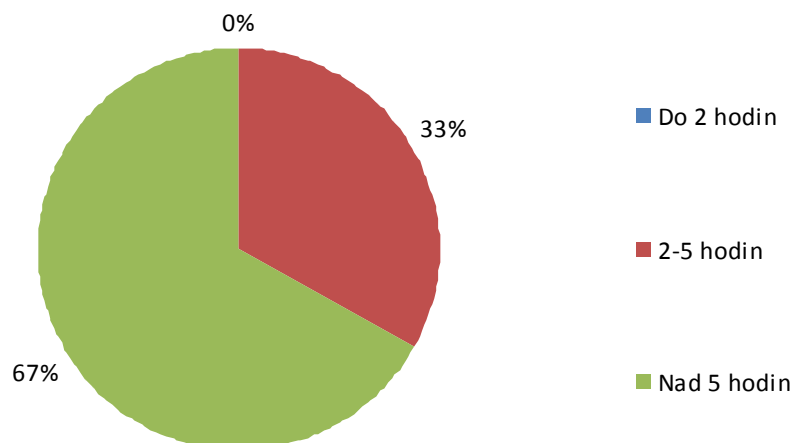

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka číslo 8: Kolik času týdně Vám zabere vytváření digitálního učebního materiálu?

Tato uzavřená otázka měla za úkol zjistit prostřednictvím třech nabízených odpovědí, jak časově náročná je příprava digitálního učebního materiálu. Variantu A, že příprava DUM zabere týdně do 2 hodin času, nezvolil ani jeden z 27 respondentů. Devět dotázaných zvolilo variantu B, tedy, že příprava DUM jim zabere týdně 2-5 hodin. A zbývajících 18 respondentů tvrdí, že příprava DUM jim za týden zabere více jak 5 hodin času. Z grafu 4.6 je vidět, že příprava DUM zabere 67 % pedagogů týdně nad 5 hodin času.

Graf 4.6 Týdenní časová náročnost přípravy DUM

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka číslo 9: Máte k vytváření DUM dostatečné technické vybavení?

Odpověď na tuto uzavřenou otázku byla zcela jednoznačná. Ze dvou variant (ano či ne) zvolilo všech 27 respondentů kladnou odpověď, z čehož vyplývá, že škola poskytuje pedagogům dostatečné technické vybavení na přípravu DUM, a umožňuje jim tak řádnou přípravu na výuku.

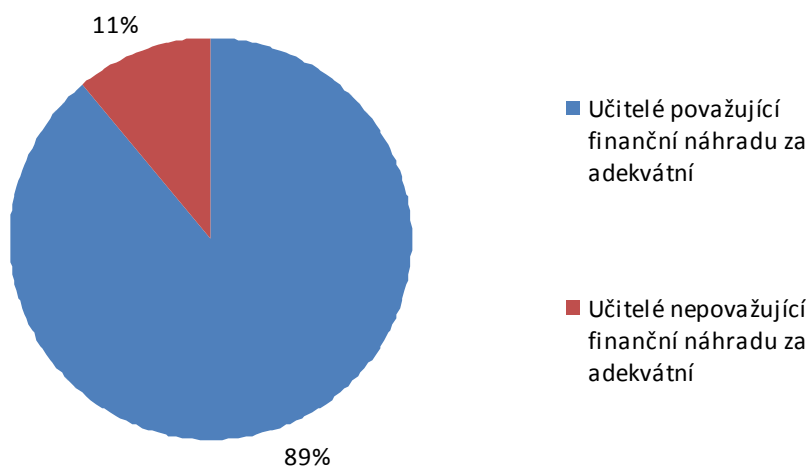
Otázka číslo 10: Co shledáváte na vytváření DUM jako nejvíce náročné? Prosím uveďte.

Na tuto otevřenou otázku odpovědělo 88 % dotázaných, že nejvíce náročná je na vytváření digitálního učebního materiálu časová náročnost. Dále pak 32 % respondentů označilo za náročnou nekompatibilitu softwaru a počítačových stanic.

Otázka číslo 11: Považujete finanční náhradu poskytovanou za vytváření DUM jako adekvátní?

Tato uzavřená otázka, týkající se finančního ohodnocení za vytváření DUM, nabízela dvě možnosti odpovědí – ano či ne. Kladnou variantu zvolilo 24 respondentů, z čehož je tedy zřejmé, že 89 % pedagogů vytvářejících DUM je spokojeno s příplatkem za tvorbu tohoto materiálu (viz. graf 4.7).

Graf 4.7 Spokojenost s finanční náhradou za vytváření DUM

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka číslo 12: Jak se Vám jeví využití DUM v praxi? Můžete uvést klady a zápory tohoto způsobu vzdělávání žáků?

Prostřednictvím této otevřené otázky bylo mým cílem zjistit, zda jsou respondenti spokojeni se zavedením digitálního učebního materiálu do výuky a považují DUM za přínosný ve vzdělávání žáků. Přes 91 % dotázaných je s DUM spokojeno, za velký přínos považují pestrost výuky, zajímavost pro žáky, efektivnost výuky. Naopak nespokojeni jsou v 85 % převážně s přípravou DUM a časovou náročností. Jako zápor využití DUM v praxi označilo 24 % respondentů technické problémy.

Otázka číslo 13: Jsou v současné době na žácích viditelné výsledky při vzdělávání pomocí DUM?

Tato otázka byla uzavřená a nabízela pouze dvě odpovědi – ano nebo ne. Variantu ano zvolilo 25 respondentů, z čehož vyplývá, že 93 % dotázaných pedagogů považuje zavedení DUM do výuky za přínosné.

Otázka číslo 14: Kdyby se objevila další možnost projektu, využili by jste ji?

Na tuto otevřenou otázku, nabízející dvě varianty odpovědí (ano, ne), byla zcela jasná odpověď. Všechny 27 respondentů zvolilo kladnou variantu, z čehož je zřejmé, že kdyby byla možnost dalšího projektu, 100 % dotázaných by toho využilo a do projektu se zapojilo.

4.1.2 Zhodnocení dotazníkového šetření

Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit, zda finanční prostředky získané z OP VK byly školou účelně vynaloženy, a zda dle názoru samotných pedagogů došlo ke zefektivnění výuky.

Dotazník byl rozdán v písemném provedení mezi pedagogy Základní školy U Kapličky 959, Orlová, která byla žadatelem o finanční prostředky z OP VK, oblast podpory

1.4 - Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách. Tato škola získala finanční podporu ve výši 2 148 814 Kč, a to na základě vypracovaného projektového záměru.

Mnou sestavený dotazník vyplnilo všech 34 pedagogů pracujících na této škole. Na prvních šest otázek odpověděli všichni respondenti, na zbývajících otázky odpovídali už pouze ti učitelé, kteří se podílejí na tvorbě digitálního učebního materiálu, sloužícího ke zefektivnění výuky v oblasti přírodních věd, matematické gramotnosti, čtenářské a informační gramotnosti a v oblasti cizích jazyků.

Vyhodnocením získaných odpovědí bylo zjištěno, že projekt školy považují za velice úspěšný, neboť díky získaným finančním prostředkům mohlo dojít k nákupu vzdělávacích a učebních pomůcek potřebných pro zkvalitnění a zefektivnění výuky. Dále se pak škola mohla zaměřit na tvorbu digitálního učebního materiálu, který je pro samotné žáky velice atraktivní a výuka je díky nim pestřejší a v souladu s moderními trendy. Naopak za velkou nevýhodu je považována časová náročnost při tvorbě tohoto digitálního učebního materiálu, kdy pedagogům tuto práci komplikují občasné technické problémy.

4.2 Rozhovor

Základní školu U Kapličky 959, Orlová, jsem znala už z dřívějších let. Jednalo se o školu, jejíž vedení se nezabývalo jakýmkoliv zvyšováním její úrovně.

V roce 2006 se ředitelem stal mladý a ambiciózní učitel matematiky a fyziky z orlovského gymnázia, který se ihned chopil situace a začal s budováním školy jak po stránce estetické (samotný vzhled školy), tak po stránce vzdělávací (tedy veškeré možnosti vzdělání, které může studentům škola nabídnout).

Dnes, po 6 letech, patří tato škola mezi jedny z prestižních v Orlové. Má bohaté vnitřní vybavení, barevné učebny s interaktivními tabulemi, dataprojektory, počítači, výškově nastavitelnými lavicemi, odpočinkovými koutky s koberci, apod. Škola disponuje také vybavením potřebným pro poskytování vzdělání tělesně handicapovaným žákům nebo žákům s poruchami učení. Od doby nového vedení hospodaří s kladným hospodářským výsledkem.

Ve všech fondech, které vytváří, má dost finančních prostředků na plány, které hodlá uskutečnit v dalších letech. Celkově po nástupu nového ředitele stoupla tato škola na úrovni, a to i v očích občanů.

Rozhovor s ředitelem této základní školy Mgr. Kamilem Paloncym je zaměřen na využití finančních prostředků, které získali z projektu MŠMT „EU peníze školám“ v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost v programovém období 2007-2013.

Co Vás vedlo k možnosti využít finanční prostředky z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, konkrétně z projektu „EU peníze školám“?

Myslím, že šanci využít finanční prostředky z daného operačního programu využila, popřípadě využije většina základních škol, neboť se MŠMT podařilo velmi zjednodušeným způsobem vytvořit podmínky, jak si o tyto prostředky požádat. Stačilo promyslet si, na co škola finanční prostředky potřebuje, v jaké oblasti chce zvýšit kvalitu ve vzdělávání, a poté zpracovat žádost.

O jakou výši podpory jste žádali, a v jakém rozsahu Vám bylo vyhověno?

Finanční prostředky byly určeny přesně na každou školu podle počtu zapsaných žáků a naší škole byla přidělena dotace ve výši 2 148 814 Kč.

Považujete finanční prostředky získané z projektu za dostatečné? A proč?

Samozřejmě, že ve školství se hodí každá koruna navíc. Dlouhodobě je české školství podhodnocené. Finanční podpora nám přišla velmi vhod. Mohli jsme zakoupit chybějící výpočetní techniku a také finančně ocenit práci pedagogů.

Jak jste využili získané dotace? A podle jakého klíče jste finanční prostředky rozděloval?

Zpracoval jsem si finanční rozvahu a přibližně 40 % objemu finančních prostředků jsme použili na vybavení v oblasti ICT (nákup notebooků). Zbývající finanční prostředky jsme použili ke mzdovým nákladům.

Co jste všechno pořídili?

Nakoupili jsme 22 notebooků a vytvořili jsme spoustu vzdělávacích výukových materiálů.

Nabízel daný projekt i jiné části? Využili jste všechny? Jestli ne, proč?

V rámci projektu jsme se zaměřili pouze na některé oblasti. Konkrétně na čtenářskou gramotnost, matematickou gramotnost, oblast přírodních věd, a pak oblast cizích jazyků. Nevyužili jsme všechny nabízené oblasti. Vybrali jsme si takové, kde nám to nejvíce vyhovovalo a potřebovali jsme se v těchto oblastech posunout dále.

Vypracování projektu probíhá pomocí webové žádosti Benefit7. Využil jste k vypracování projektového záměru služeb nějaké firmy, která by Vám dělala project managera, nebo jste si žádost vypracoval sám?

Služby odborných firem jsme nevyužili, žádost jsem vyplnil sám. Bylo to velmi jednoduché a přišlo nám naprosto zbytečné vynakládat finanční prostředky na něco, co zvládneme sami.

Jak vypracování žádosti vypadá? Považujete je za náročné?

Myslím, že na tuto otázku jsem již odpověděl v předchozí odpovědi. Vyplnění žádosti opravdu není složité. Mnohem složitější bylo vytvoření finanční rozvahy a projektového záměru.

A jaká je administrativní náročnost projektu?

Administrativně je to pro nás nová zkušenost. S daným projektem je opravdu hodně administrativní práce a domnívám se, že toto je obrovské mínus. Někdy mám pocit, že je to jen o papírování.

Co považujete za nejrizikovější v daném projektu? Jaké jsou zde rizikové faktory?

Rizikových faktorů je více. Za nejrizikovější faktor považuji faktor lidský. Není snadné přesvědčit pedagogy, že jde o dobrou věc a ne každý pedagog přistupuje k danému projektu se stejnou vážností. Dalším velmi rizikovým faktorem je časová náročnost projektu. Musím se přiznat, že nás docela tlačí čas, který potřebujeme k vypracování a zejména k ověření materiálů.

V současné době jste ve fázi ověřování projektu. Vidíte už nějaké výsledky a obohacení?

Většinu výukových materiálů již máme vytvořených a přibližně z 50 % i ověřených ve výuce. Máme k dispozici ještě celý příští školní rok, ale prostor k nějakým větším výpadkům nemáme. Musíme se danému projektu opravdu věnovat, ať něco nezanedbáme.

Jak probíhá monitoring projektu?

Pravidelně vyplňujeme každého půl roku monitorovací zprávu. V současné době nám byla schválena druhá monitorovací zpráva. Ve škole se daným projektem zabýváme téměř každý den. Musíme pracovat průběžně. Každý měsíc se sejde projektový tým, kteří tvoří manager projektu, finanční manager, věcný manager a koordinátor IT.

Programové období 2007-2013 se blíží ke konci a s tím i ukončení daného projektu. Jak bude projekt dále pokračovat?

Snažíme se vypracovat takové materiály, které budou mít uplatnění i po ukončení projektu. Tvoříme materiály pro učitele i žáky, které jsou umístěny na serveru naší školy a doufám, že je budeme průběžně doplňovat a aktualizovat.

Mohl by jste na závěr zhodnotit klady a zápory projektu?

Mé hodnocení je převážně pozitivní. Zlepšili jsme si materiální vybavení, vytváříme moderní výukové materiály a můžeme také zvyšovat kvalitu výuky dělením hodin matematiky a českého jazyka. Za negativní považuji přílišnou administrativní zátěž.

Jestliže by byla možnost, uvažoval by jste o získání dalších financí z projektu z fondů Evropské unie?

Určitě, pokud budeme mít možnost, rádi se zapojíme do dalších projektů.

Děkuji Vám za rozhovor.

5. ZÁVĚR

V programovém období 2007-2013 má Evropská unie vytyčeny 3 cíle, kterých by chtěla prostřednictvím politiky hospodářské a sociální soudržnosti dosáhnout. Tyto cíle jsou - Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropská územní spolupráce. Na realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti a dosažení těchto cílů je určena finanční podpora z fondů Evropské unie, kdy EU disponuje těmito fondy – Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond a Fond soudržnosti.

Finanční prostředky z těchto fondů jsou rozdělovány prostřednictvím operačních programů, které určují zaměření podpory pro danou oblast. Pro Českou republiku je vymezeno 26 operačních programů, kdy tyto operační programy jsou rozděleny podle určitých parametrů do tzv. prioritních os, které stanovují, do jaké oblasti bude finanční podpora v daný čas směřovat.

Možnosti využít finanční prostředky z fondů Evropské unie využila také Základní škola U Kapličky 959, Orlová, která se zapojila do projektu „EU peníze školám“ vyhlášeného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Tento projekt je realizován v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost a je zaměřen na oblast podpory 1.4 – Zlepšení podmínek pro vzdělávání na základních školách.

Z nabízených klíčových aktivit, na které je projekt zaměřen, si škola vybrala čtyři – čtenářská a informační gramotnost, matematická gramotnost, oblast přírodních věd a oblast cizích jazyků, a zpracovala projektový záměr s názvem „Škola pro žáky“. Zpracováním tohoto projektu usilovala škola o získání finančních prostředků z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Použitím takto získaných finančních prostředků chtěla škola zkvalitnit a zefektivnit výuku, a to především zavedením nových učebních pomůcek a digitálního učebního materiálu do výuky.

Cílem bakalářské práce bylo zhodnocení využití projektu ZŠ U Kapličky 959, Orlová, s názvem „Škola pro žáky“, použití získaných finančních prostředků, zda došlo ke zlepšení stavu vzdělávání, zda bylo dosaženo zkvalitnění a zefektivnění výuky. Stěžejní metodou ke zjištění těchto informací byla metoda rozhovoru s ředitelem Základní školy U Kapličky 959,

Orlová, a také metoda dotazníkového šetření. Data získaná dotazníkovým šetřením byla vyhodnocena pomocí analýzy.

Pomocí metody rozhovoru s ředitelem Základní školy U Kapličky 959, Orlová, a vyhodnocením dotazníkového šetření provedeného mezi pedagogy této školy bylo zjištěno, že škola stanového cíle dosáhla. Z projektu „EU peníze školám“ získala finanční podporu ve výši 2 148 814 Kč, kterou využila na tvorbu digitálního učebního materiálu a na nákup nových učebních pomůcek. Tímto dosáhla toho, že výuka je v současné době pro žáky pestrá a atraktivní, a je v souladu s moderními trendy ve výuce. Také pedagogové si nový způsob digitální výuky chválí, jsou spokojeni se zvýšeným zájem žáků ve výukových hodinách. Jako slabinu této digitalizace výuky však označili časovou náročnost a občasné technické problémy.

Projekt školy nazvaný „Škola pro žáky“ běží podle předem stanoveného harmonogramu. V současné době je ve stadiu vytváření a ověřování materiálů, které byly do výuky zavedeny s nástupem nového školního roku, tedy v září 2011. Škole byla také úspěšně schválena druhá monitorovací zpráva.

Ze získaných informací bylo zjištěno, že projekt „EU peníze školám“ je vnímán a hodnocen velmi pozitivně. Objem získaných prostředků byl pro naplnění stanovených cílů dostačující, došlo ke zlepšení a zkvalitnění výuky, která se díky digitálním učebním materiálům stala pro žáky velice atraktivní. Také díky tomu probíhá výuka v souladu s moderními trendy, kdy v dnešní době je používání digitální a výpočetní techniky téměř standardní a v životě každého člověka velmi potřebné.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborná literatura

BAJER, Petr a Jiří MATYÁŠ. *Praktický průvodce dotacemi z fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Eurospolečnosti, 2009. 122s. ISBN 978-80-254-4017-9.

BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 188s. ISBN 978-80-7400-111-6.

BUDÍK, Josef. *Evropské strukturální fondy a jejich využívání*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, o.p.s., 2009. 80s. ISBN 978-80-7408-014-2.

EUROPEAN UNION – REGIONAL POLICY. *Cohesion policy 2007-13: Commentaries and official texts*. 1st ed. Luxemburg: Office for Official Publications of the European Communities, 2007. 164s. ISBN 92-79-03805-2.

EVROPSKÁ UNIE – REGIONÁLNÍ POLITIKA. *Politika soudržnosti 2007-2013: Poznámky a úřední texty*. 1. vyd. Lucembursko: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007. 160s. ISBN 92-79-03801-X.

FIALA, Petr a Markéta PITROVÁ. *Evropská unie*. 2. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2010. 803s. ISBN 978-80-7325-223-6.

HÁJEK, Oldřich a Jiří NOVOSÁK. *Kohezní politika v širších souvislostech*. 1. vyd. Žilina: Georg, 2010. 216s. ISBN 978-80-89401-19-2.

KAŇA, Radomír. *Evropská unie A*. 2. vyd. Ostrava: VŠB-TU Ostrava, 2008. 163 s. ISBN 978-80-248-1412-4.

MAREK, Dan a Michael BAUN. *Česká republika a Evropská unie*. 1. vyd. Brno: Barrister&Principal, 2010. 227s. ISBN 978-80-87029-89-3.

MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2. vyd. Brno: Barrister&Principal, 2009. 215s. ISBN 978-80-87029-56-5.

PŘICHYSTAL, Aleš. *Programy a fondy Evropské unie*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola manažerské informatiky a ekonomiky, 2009. 95s. ISBN 978-80-86847-34-4.

ŘEZANKOVÁ, Hana. *Analýza dat z dotazníkových šetření*. 3. vyd. Praha: Professional Publishing, 2011. 223s. ISBN 978-80-7431-062-1.

STEJSKAL, Jan a Jaroslav KOVÁRNÍK. *Regionální politika a její nástroje*. 1. vyd. Praha: Portál, 2009. 212s. ISBN 978-80-7367-588-2.

TAUER, Vladimír, ZEMÁNKOVÁ, Helena a Jana ŠUBRTOVÁ. *Získejte dotace z fondů EU*. 1. vyd. Brno: Computer Press, a. s., 2009. 160s. ISBN 978-80251-2649-3.

VÁCLAVÍKOVÁ, Anna. *Evropská unie*. 1. vyd. Opava: Optys, 2008. 90s. ISBN 978-80-85819-70-0.

ŽÍTEK, Vladimír a Viktorie KLÍMOVÁ. *Regionální politika*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 106s. ISBN 978-80-210-4761-7.

Interní materiál Základní školy U Kapličky 959, Orlová – Projekt „Škola pro žáky“ (projektový záměr v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost)

Elektronické zdroje

BUSINESSINFO.CZ – *Portál pro podnikání a export* [on-line]. 2012. [cit. 11. 2. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/op-vzdelavani-pro-konkurenceschopnost/1001611/>

BUSINESSINFO.CZ – *Portál pro podnikání a export* [on-line]. 2012. [cit. 20. 3. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/politiky-eu/fondy-evropske-unie-a-politika/1000521/15931/?page=7>

EUROSKOP.CZ, Věcně o Evropě – *Rozpočet EU* [on-line]. 2012. [cit. 12. 3. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.euroskop.cz/8877/sekce/rozpocet-eu/>

EVROPSKÁ KOMISE – *Regionální politika* [on-line]. 2012. [cit. 20. 4. 2012]. Dostupné z WWW: http://ec.europa.eu/regional_policy/glossary/convergence_objective_cs.htm

EVROPSKÝ SOCIÁLNÍ FOND V ČR – *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [on-line]. 2012. [cit. 11. 2. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.esfcr.cz/07-13/opvk>

FONDY EVROPSKÉ UNIE - *Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [on-line]. 2012. [cit. 8. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/opvpk>

FONDY EVROPSKÉ UNIE - *Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [on-line]. 2012. [cit. 22. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/bcccc738-7fb0-4742-9b90-b75ce4b28b2e/OP-Vzdelavani-pro-konkurenceschopnost>

FONDY EVROPSKÉ UNIE – *Programy 2007-2013* [on-line]. 2012. [cit. 12. 3. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013>

FONDY EVROPSKÉ UNIE – *Programy 2007-2013* [on-line]. 2012. [cit. 20. 3. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Operacni-programy-Praha>

FONDY EVROPSKÉ UNIE - *Informace o фондах EU* [on-line]. 2012. [cit. 12. 3. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>

JAK.TAK.CZ – *Jak čerpat prostředky z EU fondů* [on-line]. 2012. [cit. 20. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.jaktak.cz/jak-cerpat-prostredky-z-eu-fondu.html>

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY - *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [on-line]. 2012. [cit. 19. 3. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vpk-obdobi-2007-2013>

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY - *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [on-line]. 2012. [cit. 16. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/jake-aktivity-op-vk-podporuje>

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY - *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [on-line]. 2012. [cit. 16. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vpk-obdobi-2007-2013>

OBČAN V EU – *Občanská společnost* [on-line]. 2012. [cit. 20. 3. 2012]. Dostupné z WWW: <http://obcan.ecn.cz/index.shtml?w=e&x=264985>

REGIONÁLNÍ PORADENSKÁ AGENTURA – *Průvodce světem grantů a dotací* [on-line]. 2012. [cit. 20. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.rpa.cz/Dotacni-programy/Evropske/Regionalni-operacni-programy.aspx>

REGIONÁLNÍ PORADENSKÁ AGENTURA – *Průvodce světem grantů a dotací* [on-line]. 2012. [cit. 20. 4. 2012]. Dostupné z WWW: <http://www.rpa.cz/Dotacni-programy/Evropske/Tematicke-operacni-programy.aspx>

SEZNAM ZKRATEK

ČR – Česká republika

DPH – Daň z přidané hodnoty

DUM – Digitální učební materiály

ERDF – Evropský fond pro regionální rozvoj

ES – Evropská společenství

ESF – Evropský sociální fond

EU – Evropská unie

FKSP – Fond kulturně-sociálních potřeb

HND – Hrubý národní důchod

ICT – Informační a komunikační technologie

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

NUTS – Nomenklatury územních statistických jednotek

OP – Operační program

OP VK – Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

ROP – Regionální operační program

ŠD – Školní družina

ŠPP – Školní poradenské pracoviště

ŠVP – Školní vzdělávací program

TOP – Tematický operační program

VOŠ – Vyšší odborná škola

VŠ – Vysoká škola

SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Obr. 2.1:	Cíle strukturální politiky
Obr. 3.1:	Logo Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost
Obr. 3.2:	Cíle programu OP VK
Obr. 3.3:	Fotografie ZŠ U Kapličky 959, Orlová
Obr. 3.4:	Organizační struktura ZŠ U Kapličky 959, Orlová
Tab. 3.1:	Výše alokací pro jednotlivé prioritní osy OP VK
Tab. 3.2:	Přehled využití finančních prostředků z projektu „Škola pro žáky“

SEZNAM GRAFŮ

- Graf 2.1: Alokace finančních prostředků z fondů EU pro ROP v ČR
- Graf 2.2: Alokace finančních prostředků z fondů EU pro TOP v ČR
- Graf 3.1: Zdroje financování OP VK
- Graf 3.2: Procentuální vyjádření výše alokací OP VK
- Graf 3.3: Procentuální vyjádření využití finančních prostředků z projektu „Škola pro žáky“
- Graf 4.1: Rozdělení respondentů dle pohlaví
- Graf 4.2: Rozdělení respondentů dle věku
- Graf 4.3: Rozdělení respondentů dle délky pedagogické praxe
- Graf 4.4: Využití digitálního učebního materiálu pedagogy
- Graf 4.5: Časová náročnost přípravy DUM
- Graf 4.6: Týdenní časová náročnost přípravy DUM
- Graf 4.7: Spokojenost s finanční náhradou za vytváření DUM

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního, a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11. 5. 2012

.....
Michaela Kulhavá

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Dotazník pro pedagogy Základní školy U Kapličky 959, Orlová

Příloha 1: Dotazník pro pedagogy Základní školy U Kapličky 959, Orlová

**Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Hospodářská politika a správa
Eurospráva**

Dotazník pro pedagogy

Dobrý den,

jmenuji se Michaela Kulhavá a jsem studentkou třetího ročníku bakalářského studia oboru Eurospráva na Vysoké škole báňské – Technické univerzitě Ostrava.

V současné době píšu bakalářskou práci na téma „Zefektivnění výuky prostřednictvím projektu realizovaného v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost“

V rámci praktické části své práce píšu o možnosti získání finančních prostředků z fondů Evropské unie, konkrétně z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, a následném využití těchto prostředků. Tento dotazník je anonymní a jeho prostřednictvím bych chtěla získat informace týkající se využití získaných finančních prostředků z výše uvedeného operačního programu na vzdělávání a výuku žáků.

Za vyplnění dotazníku Vám předem děkuji.

S pozdravem

Michaela Kulhavá

1. Jaké je vaše pohlaví?

- a) žena
- b) muž

2. Jaká je Vaše věková kategorie?

- a) do 25 let
- b) 25 - 40 let
- c) 41 - 60 let
- d) nad 60 let

3. Jaká je délka Vaší pedagogické praxe?

- a) do 7 let
- b) 7-15 let
- c) nad 15 let

4. Na co byly využity finanční prostředky z OP VK? Prosím vyjmenujte.

**5. Jak by se dle Vašeho názoru dala zefektivnit výuka žáků na základních školách?
Prosím vyplňte.**

6. Využíváte při výuce digitální učební materiál (DUM)?

- a) ano
- b) ne

Pokud je Vaše odpověď záporná, dotazník v této fázi pro Vás končí. Děkuji za Váš čas.

7. Je příprava materiálu pro Vás časově náročná?

- a) ano
- b) ne

8. Kolik času týdně Vám zabere vytváření digitálního učebního materiálu?

- a) do 2 hodin
- b) 2-5 hodin
- c) nad 5 hodin

9. Máte k vytváření DUM dostatečné technické vybavení?

- a) ano
- b) ne

10. Co shledáváte na vytváření DUM jako nejvíce náročné? Prosím uveďte.

11. Považujete finanční náhradu poskytovanou za vytváření DUM jako adekvátní?

- a) ano
- b) ne

12. Jak se Vám jeví využití DUM v praxi? Můžete uvést klady a zápory tohoto způsobu vzdělávání žáků?

13. Jsou v současné době na žácích viditelné výsledky při vzdělávání pomocí DUM?

- a) ano
- b) ne

14. Kdyby se objevila další možnost projektu, využili by jste ji?

- a) ano
- b) ne

Děkuji za Váš čas a vyplnění
dotazníku.

Zdroj: Vlastní zpracování